

S 31/04-3206/04

V Brně dne 30. září 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 31/04, zahájeném dne 13. února 2004 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Bakeries International Luxembourg S.A., se sídlem 23, Avenue Monterey, L – 2086, Lucemburské velkovévodství, ve správním řízení zastoupená JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem, se sídlem Jindřišská 34, Praha 1, na základě plné moci ze dne 9. února 2004, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů Bakeries International Luxembourg S.A., se sídlem 23, Avenue Monterey, L – 2086, Lucemburské velkovévodství, a DELTA PEKÁRNÝ a.s., se sídlem Bohunická 24, Brno, IČ: 25348833, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), na základě „Dohody o záměru“ uzavřené dne 9. února 2004 mezi společnostmi Bakeries International Luxembourg S.A., na straně jedné, a panem Jaroslavem Michaelem Paříkem, bytem v Židlochovicích, a panem Marko Paříkem, bytem v Praze, na straně druhé, v jejímž konečném důsledku má společnost Bakeries International Luxembourg S.A. nabytí akcie představující 50,61% podíl na základním kapitálu společnosti DELTA PEKÁRNÝ a.s., a tím získat možnost tuto společnost přímo kontrolovat, se dle § 17 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže),

n e p o v o l u j e .

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 9. února 2004 na návrh společnosti Bakeries International Luxembourg S.A., se sídlem 23, Avenue Monterey, L – 2086, Lucemburské velkovévodství (dále jen „BAKERIES“), správní řízení č.j. S 31/04 ve věci povolení spojení soutěžitelů BAKERIES a DELTA PEKÁRNY a.s., se sídlem Bohunická 24, Brno, IČ: 25348833 (dále jen „DELTA“), ve smyslu § 15 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“). Návrh na povolení předmětného spojení soutěžitelů byl podán v souladu s ustanovením § 15 odst. 5 zákona, který umožňuje oznámit Úřadu záměr uskutečnit spojení před uzavřením smlouvy zakládající spojení nebo před realizací jiného způsobu zakládajícího spojení soutěžitelů.

Skutečnost, že se Úřad navrhovanou transakcí zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 8/2004 ze dne 25. února 2004 současně se zveřejněním výzvy k podání případných námitek k předmětnému spojení. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných námitek Úřad žádnou námitku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Úřad, který je kompetentní k ochraně hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb podle § 1 odst. 1 zákona, v souladu se zásadou objektivní (materiální) pravdy, ve snaze využít všechny dostupné způsoby k získání potřebných informací k objektivizaci stavu v oblasti dotčené předmětným spojením soutěžitelů, oslovil několik (i) konkurentů spojujících se soutěžitelů, (ii) odběratelů produktů spojujících se soutěžitelů a (iii) asociací sdružujících subjekty činné v oblastech dotčených předmětným spojením, k poskytnutí stanovisek k předmětnému spojení.

Na základě vyjádření oslovených subjektů, a zejména na základě závěrů provedených vlastních analýz vycházejících ze všech dostupných informací o spojením dotčených trzích, dospěl Úřad k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti sdělil Úřad dopisem č.j. S 31/04-1672/04 ze dne 23. dubna 2004 účastníku správního řízení S 31/04, že ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona bude v řízení nadále pokračovat a že rozhodnutí ve věci bude vydáno v souladu s ustanovením § 16 odst. 4 zákona do pěti měsíců od zahájení správního řízení.

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad vycházel zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, výročních zpráv a účetních závěrek spojujících se soutěžitelů, z údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“), informací Ministerstva zemědělství (dále jen „MZe“) a dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů. Rovněž tak Úřad vycházel z vyjádření a stanovisek oslovených (i) konkurentů spojujících se soutěžitelů, (ii) odběratelů produktů spojujících se soutěžitelů a (iii) asociací sdružujících subjekty činné v oblastech dotčených předmětným spojením, k předmětnému spojení. Podkladem rozhodnutí byly rovněž informace shromážděné v průběhu správního řízení vedeného Úřadem pod č.j. S 233/03. Úřad zohlednil rovněž svoji předchozí rozhodovací praxi a přihlédl k judikatuře Evropské komise, Soudu první instance a Evropského soudního dvora, což je postup, jehož správnost potvrdil svým rozsudkem Vrchní soud v Olomouci (2A 6/96) a následně svým náleznem Ústavní soud (ÚS 31/97 – 35).

1 Notifikační podmínky

K navrhované transakci má dojít na základě nabídky společnosti BAKERIES učiněné dne 9. února 2004 prostřednictvím „Dohody o záměru“ uzavřené dne 9. února 2004 mezi

společností BAKERIES, na straně jedné, a panem Jaroslavem Michaelem Paříkem, bytem v Židlochovicích, a panem Marko Paříkem, bytem v Praze, na straně druhé, která předpokládá koupi majoritního balíku cenných papírů společnosti DELTA ze strany společnosti BAKERIES. V průběhu správního řízení účastník řízení [...]. Z tohoto důvodu Úřad při posuzování předmětné transakce vycházel z původně předložené „Dohody o záměru“.

V případě realizace „Dohody o záměru“ má společnost BAKERIES nabýt akcie představující 50,61% podíl na základním kapitálu společnosti DELTA a stát se tak majoritním akcionářem společnosti DELTA.

V první fázi bylo nezbytné posoudit otázku, zda v důsledku navrhované transakce uvažované nabytí 50,61% akciového podílu, kterému odpovídá 50,61% podíl na základním kapitálu, na společnosti DELTA umožní společnosti BAKERIES určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování této společnosti v souladu s § 12 odst. 3 zákona. S ohledem na akcionářskou strukturu společnosti DELTA a s přihlédnutím k neexistenci okolností vylučujících závěr, že kontrolou nad jiným soutěžitelem disponuje subjekt s nadpolovičním podílem v takto kontrolovaném soutěžiteli, lze konstatovat, že společnost BAKERIES bude ve společnosti DELTA vykonávat rozhodující vliv, a tím získá možnost společnost DELTA přímo kontrolovat.

Navrhovaná transakce tedy představuje spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona. Podle uvedeného ustanovení zákona se za spojení soutěžitelů považují situace, kdy jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, zejména pak nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů.

V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda navrhované spojení splňuje také druhé notifikační kritérium stanovené v § 13 zákona.

V souladu s přechodným ustanovením zákona č. 340/2001 Sb., kterým se mění zákon č.143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), a některé další zákony (dále jen „novela“), stanovenými v Čl. III odst. 1, se řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti novely dokončí podle dosavadních předpisů.

Uvedená novela mimoto přinesla změnu obratových kritérií pro posouzení otázky, zda dané spojení podléhá povolení Úřadu či nikoli. Dle novelizovaného znění zákona spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu, jestliže celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, nebo čistý obrat dosažený, v případě spojení podle § 12 odst. 3 zákona, za poslední účetní období na trhu České republiky soutěžitelem, nad jehož podnikem je získávána kontrola, je vyšší než 1,5 miliardy Kč a zároveň celosvětový čistý obrat dosažený za poslední účetní období dalším spojujícím se soutěžitelem je vyšší než 1,5 miliardy Kč.

Pro posouzení obratových kritérií v případech spojení notifikovaných v době před 2. červnem 2004 a ukončených po tomto datu je přitom zásadní skutečnost, že podle Čl. III odst. 2 novely, Úřad v řízení podle Hlavy IV zákona (tj. o povolení spojení) zahájeném před nabytím účinnosti novely posoudí, zda spojení podléhá povolení podle této novely.

Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky

čistého obratu vyššího než 250 mil. Kč, je podmínka ustanovení § 13 písm. a) novelizovaného zákona splněna a navrhované spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu.

2 Charakteristika spojujících se soutěžitelů

Společnost **BAKERIES**, která byla založena podle lucemburského právního řádu, je kontrolována majoritním akcionářem, společností Bakeries Luxembourg S.A., se sídlem Avenue Monterey 23, Lucemburské velkovévodství, jejímiž akcionáři jsou fyzické osoby. Obě shora uvedené společnosti byly založeny zejména za účelem držení, správy a rozvoje majetkových účastí v obchodních společnostech.

Na trhu v České republice působí společnost Bakeries Luxembourg S.A. nepřímo prostřednictvím BAKERIES, která přímo kontroluje společnost RAMILL a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 60192704, působící zejména v oblasti výroby a prodeje pekařských, mlýnských a ostatních potravinářských výrobků a souvisejících činností (dále jen „skupina BAKERIES“). Do skupiny BAKERIES dále náleží především následující společnosti:

- i) ODKOLEK a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 60192704 (dále jen „ODKOLEK“),
- ii) Pekárna Žatec, a.s., se sídlem Pekárenská 987, Žatec, IČ: 49902547,
- iii) Pekárna Chomutov, a.s., se sídlem Na Bělidle 16, Chomutov, IČ: 49902539, a
- iv) Pekárna Liberec, a.s., se sídlem Rochlická 1107, Vratislavice, Liberec, IČ: 49902555, které jsou činné zejména v oblasti výroby pekárenských a cukrářských produktů, dále
- v) Pekárna UNIMON, spol. s r.o., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 49244043 (v současné době nevyvíjí žádnou činnost),
- vi) Spojené těstárny CZ, s.r.o., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 26746697, činná v oblasti dodávek těstovin,
- vii) EMKA, spol. s r.o., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 49622480, zabývající se zejména výrobou reklamních etiket, skladováním a prodejem pekařských surovin a obalů,
- viii) T E C H L E R, spol. s r.o., v konkurzu, se sídlem Ke Klíčovu 1, Praha 9, IČ: 45270678,
- ix) UNIMILLS a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 26766698, působící v oblasti výroby a prodeje mlýnských výrobků,
- x) UNIMILLS-TRADE a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 25544179, (v současné době neprovozuje žádnou podnikatelskou činnost) a
- xi) DELTA MLÝNY s.r.o., se sídlem Bohunická 24, č.p. 519, Brno, IČ: 25540521 (dále jen „DELTA MLÝNY“), zabývající se výrobou a prodejem mlýnských výrobků (kontrolované ze strany společnosti UNIMILLS a.s.).

Nepřímo, prostřednictvím společnosti DELTA MLÝNY, pak společnost BAKERIES kontroluje společnosti TRANSDelta s.r.o., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 25595181, jejíž předmětem činnosti je silniční motorová doprava, AMPA s.r.o., se sídlem Mezi mosty 436, Pardubice, IČ: 42937477, která působí zejména v oblasti výroby a prodeje mlýnských výrobků a laboratorní činnosti v zemědělství a potravinářství, a EURO BAKERIES SERVICES a.s., se sídlem Ke Klíčovu 56/1, Praha 9, IČ: 27062708 (společnost

ODKOLEK v této společnosti vlastní 50% podíl) zabývající se zprostředkovatelskou činností v oblasti prodeje pekárenských výrobků.

Společnost **DELTA** je akciová společnost založená dle českého právního řádu, jejíž podíly na základním kapitálu a hlasovacích právech jsou vlastněny společností Moulins de Kleinbettingen (25 %) a dále 10 fyzickými osobami, z nichž nejvýznamnější kapitálový podíl má pan Jaroslav Michael Pařík, bytem v Židlochovicích, a pan Marko Pařík, bytem v Praze, kteří společně drží 50,61 %. Předmětem podnikání společnosti je, dle výpisu z obchodního rejstříku, pekařství, cukrářství, velkoobchod, specializovaný maloobchod, dále hostinská činnost a ubytovací služby, činnost podnikatelských, organizačních a ekonomických poradců, výroba strojů a zařízení pro určitá hospodářská odvětví. Společnost působí kromě České republiky významně také na Slovensku a rozvíjí své výrobní a obchodní aktivity v Polsku a Maďarsku i v ostatních okolních zemích (Německo, Rakousko). Společnost provozuje síť cca 12 pekáren rozmístěných po celé České republice a čtyř pekáren a těstáren na Slovensku. Kromě toho má společnost DELTA kapitálový podíl v dalších společnostech na území České republiky působících zejména v oblasti produkce pekárenských a cukrářských výrobků a souvisejících činnostech (dále jen „skupina DELTA“). Jedná se zejména o tyto společnosti:

- i) DELTA FROZEN PRODUCTS, a.s., se sídlem v Brně, IČ: 25544551, která se zabývá výrobou mražených pekařských výrobků (jedná se o join-venture společnosti DELTA a belgické společnosti Vanelor, přičemž každá drží 50% podíl),
- ii) LOTUS-DELTA a.s., se sídlem v Kladně, IČ: 25581376, je činná v oblasti jemného trvanlivého pečiva (jedná se o join-venture společnosti DELTA a belgické společnosti Lotus Bakeries),
- iii) HARRY'S DELTA s.r.o., se sídlem v Strakoniciích, IČ: 45021732, působící v oblasti trvanlivého pečiva (jedná se o join-venture společnosti DELTA a francouzské společnosti Harry's S.A.S., přičemž každá drží 50% podíl),
- iv) LE PATIO CZ, s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 26218429, která působí v oblasti provozování restaurací a prodeje dekorativních předmětů,
- v) TIO, s.r.o., se sídlem v Praze, IČ: 45311625 (v současné době nevyvíjí žádnou činnost),
- vi) EURECA SHOPS s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 25555405, provozuje prodejní síť v oblasti stravování, a sice rychlého občerstvení,
- vii) CADDY a.s., se sídlem v Brně, IČ: 26221527, podnikající v oblasti maloobchodního prodeje zboží,
- viii) ZÁPADOČESKÁ PEKÁRENSKÁ SPOLEČNOST, s.r.o., se sídlem v Plzni, IČ: 63985225 (v současné době nevyvíjí žádnou činnost),
- ix) PANERIA DELIKATES s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 26257629 (v současné době nevyvíjí žádnou činnost),
- x) VEGILIFE s.r.o., se sídlem Brno, IČ: 26271478, působící v oblasti dodávek potravinářských výrobků a hotových jídel,
- xi) DT-TRANS s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 60739274, poskytující služby v oblasti mezinárodního zasilatelství,
- xii) DELTA TRADING AND FINANCE, a.s., se sídlem v Brně, IČ: 60707305, která poskytuje služby v oblasti finančního poradenství,

xiii) PROB AEQ, s.r.o., se sídlem v Prostějově, IČ: 25550845, působí v oblasti vývoje, výroby a montáže technologických zařízení pro potravinářské provozy,

xiv) D-CONSULTING a.s., se sídlem v Brně, IČ: 26222990, má jako předmět podnikání činnost organizačních a ekonomických poradců,

xv) MITA THOR INTERNATIONAL, spol. s r.o., se sídlem v Brně, IČ: 15530833, poskytuje služby v oblasti personalistiky,

xvi) DIRECT DISPATCHING s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 25545442, má mimo jiné jako předmět podnikání zasilatelství a silniční motorovou nákladní dopravu,

a dále má kapitálový podíl ve společnostech, které jsou v současnosti v likvidaci, a to

xvii) Moravská obchodní a konzultační společnost, s.r.o., se sídlem v Brně, IČ: 46905065, a

xviii) Pekárna Hrádek nad Nisou, se sídlem Hrádek nad Nisou, IČ: 18384102.

3 Relevantní trh

Úřad šetřil, zda posuzovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Za účelem zjištění, zda tato podmínka byla splněna, bylo třeba, aby Úřad vymezil u jakého zboží a na jakém území dochází ke střetu nabídky a poptávky, tj. relevantní trh.

Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou po zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. **Věcný relevantní trh** v souladu s § 2 odst. 2 zákona zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo vzájemně zaměnitelné. **Geografický relevantní trh** zahrnuje v souladu s § 2 odst. 2 zákona území, na němž jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišitelné.

3.1 Věcné vymezení relevantního trhu

Věcně relevantní trh zahrnuje zboží, které je spotřebitelem považováno za shodné, zaměnitelné nebo vzájemně zastupitelné na základě jeho vlastností, ceny a zamýšleného způsobu užití (poptávková substitute) nebo které sice není substitutem z hlediska poptávky, ale u kterého lze v krátkém časovém období bez významných nákladů na jeho produkci přejít (nabídková substitute).

Při výrobovém vymezení relevantního trhu vycházel Úřad z podnikatelské činnosti spojujících se soutěžitelů, tj. společností BAKERIES a DELTA, a to včetně subjektů jimi kontrolovaných.

Jak je z výše podaného výčtu¹ podnikatelských aktivit spojujících se soutěžitelů patrné, je spojením dotčena oblast potravinářského průmyslu, a to zejména pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin. Jeden ze spojujících se soutěžitelů, skupina BAKERIES, rovněž působí v oblasti mlýnských výrobků, která je oblastí vertikálně předcházející produkci pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin, kde jednotlivé druhy mlýnských výrobků (mouk) slouží jako polotovar pro jejich výrobu.

¹ Viz část „2. Charakteristika spojujících se soutěžitelů“ tohoto rozhodnutí

Pekárenské výrobky lze obecně charakterizovat jako výrobky z moučného těsta vyráběné v různých druzích a tvarech, určené k přímé spotřebě. Hlavní rozlišující charakteristikou pekárenských výrobků je doba jejich trvanlivosti. Výrobci pekárenských výrobků vedle čerstvého pečiva nebo pečiva s trvanlivostí do několika dnů vyrábí i výrobky, jejichž trvanlivost je často delší než 1 nebo 2 měsíce, jedná se o pekárenské výrobky trvanlivé. Pekárenské výrobky trvanlivé jsou výrobky nejen sladké (perníky, sušenky apod.), ale i různé další výrobky, jako jsou suchary, opékané chleby apod. Z pohledu spotřebitele nejsou **pekárenské výrobky trvanlivé** a **pekárenské výrobky čerstvé** (příp. s dobou trvanlivosti několika dnů – cca 10), zejména vzhledem k této své charakteristice, vzájemně zastupitelné.

Pekárenské výrobky čerstvé, příp. s dobou trvanlivosti několik dnů, jsou určeny k běžné každodenní spotřebě. Typickými druhy běžného pečiva jsou rohlíky, housky, žemle, vánočky, koblihy, koláče a samozřejmě chléb, dále pak mezi čerstvé pekárenské výrobky patří i různé druhy zákusků. Výše uvedené pekárenské výrobky se dají obecně vzhledem ke své odlišné charakteristice (složení včetně náplní, polev apod.) a ceně² rozdělit na dvě skupiny, a to na **běžné pečivo (vč. chleba)** a **pečivo cukrářské (sladké)**. Běžné pečivo a chléb jsou pekárenské výrobky s obsahem tuků a cukrů do 5 % své hmotnosti, bez dalších přísad, jako jsou med, vejce, sýr, ovoce apod.³ (na rozdíl od pečiva cukrářského – často plněného krémy, různými náplněmi, s polevami apod.).

Pro účely tohoto správního řízení tedy Úřad vymezil v oblasti čerstvého pečiva dva samostatné relevantní trhy, a to **trh čerstvého běžného pečiva a chleba**⁴ a **trh čerstvého cukrářského pečiva**. V rámci trhu čerstvého běžného pečiva a chleba je možné vymezit dva subtrhy, a to **subtrh čerstvého chleba** (pekárenský výrobek vyráběný převážně z pšeničné mouky a podle jednotlivých typů chleba i s příměsí či vyšším podílem žitné mouky) a **subtrh čerstvého běžného pečiva**.

Pokud jde o **trvanlivé pečivo sladké**, jako jsou perníky, sladké sušenky, oplatky apod., a **ostatní nesladké trvanlivé pečivo**, jako jsou suchary, knäckebrot apod., nejsou z hlediska spotřebitele především s ohledem na své složení (obsah cukru, náplně, polevy apod.) a i z hlediska ceny zastupitelné. Jak trvanlivé sladké pečivo tak i trvanlivé ostatní pečivo tedy tvoří samostatný výrobní trh.

Těstoviny je možno členit na těstoviny nevařené a nenadívané a těstoviny ostatní⁵. Těstoviny je možno dále členit dle různých kategorií, např. na těstoviny vaječné, bezvaječné, semolinové (tvrdá pšenice). Jednotlivé druhy výrobků spadající do segmentu těstovin je možno jak z pohledu poptávky, tak i nabídky, a to s přihlédnutím k jejich shodnému zamýšlenému použití a uspokojování potřeb spotřebitelů, považovat do značné míry za zaměnitelné.

Na základě výše uvedeného vymezil Úřad **z hlediska věcného** v tomto správním řízení následující relevantní trhy:

- **trh čerstvého běžného pečiva a chleba**
 - **se subtrhem čerstvého chleba a**
 - **se subtrhem čerstvého běžného pečiva,**

² K obdobnému závěru dochází rovněž i účastník řízení v dotazníku k povolení spojení (str. 20)

³ Toto rozlišení používá i Český statistický úřad, viz dále

⁴ Zástupce účastníka řízení společností Odkolek v rámci ústního jednání, za účelem poskytnutí informací dle § 21 odst. 4 a odst. 5 zákona, uvedl, že jedním z možných relevantních trhů by mohl být trh čerstvého pečiva zahrnující běžné pečivo a čerstvý chléb

⁵ Toto rozlišení používá i Český statistický úřad, viz dále

- **trh čerstvého cukrářského pečiva,**
- **trh trvanlivého sladkého pečiva,**
- **trh trvanlivého ostatního pečiva, a**
- **trh těstovin.**

3.2 Geografické vymezení relevantního trhu

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po výrobcích nebo službách za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

Jednotlivé výrobní závody (pekárny) jsou v případě spojujících se subjektů rozptýleny po celém území České republiky a spojující se soutěžitelé jsou tak schopni zásobovat téměř všechny regiony v České republice. V případě, že vzhledem k zavážkové vzdálenosti, která činí maximálně cca 50 až 60 km od pekárny, a to zejména u čerstvého pečiva, nejsou spojující se soutěžitelé schopni sami zásobovat některé odběratele pekárenskými výrobky přímo ze svých provozoven (pekáren), tyto dodávky je možno zajistit prostřednictvím subdodavatele – jiného výrobce pekárenských výrobků. Nebylo zjištěno, že by v podmínkách pro prodej pekárenských výrobků existovaly na některé části území České republiky zásadní odlišnosti.

V případě vymezeného věcně relevantního trhu těstovin Úřad rovněž zjistil, že podmínky na tomto trhu jsou na území celé České republiky homogenní.

Vzhledem ke skutečnosti, že podmínky soutěže na každém z výrobních trhů vymezených v bodu 3.1. jsou na území České republiky homogenní, vyznačil Úřad každý z těchto trhů z hlediska geografického **územím celé České republiky**.

K vymezení relevantního trhu z hlediska geografického zástupce účastníka řízení v dotazníku k povolení spojení uvedl, že se jedná o trh národní neboli území celé České republiky, což vyplývá i z rozhodovací praxe Evropské komise, která ve svých rozhodnutích definovala tyto trhy jako celoevropské nebo jako trhy jednotlivých členských států⁶.

4 Dopady posuzovaného spojení na hospodářskou soutěž

V rámci celkového posouzení spojení Úřad v souladu s ustanoveními hlavy IV zákona zkoumal, zda posuzovaným spojením soutěžitelů dojde ke vzniku nebo posílení dominantního postavení, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu. Za tím účelem se Úřad zaměřil na kritéria, jejichž zkoumání mu předepisuje zákon v ustanovení § 17 odst. 1. Posuzoval tedy zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojením dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou k prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži.

4.1 Posouzení spojení z hlediska tržních podílů spojujících se soutěžitelů dosahovaných na všech dotčených trzích a nárůstu těchto tržních podílů v důsledku spojení

⁶ viz rozhodnutí Evropské komise – COMP/M.2817 Barilla/BPL/Kamps, COMP/M.2084 - CSM/EUROPEAN BAKERY SUPPLIES BUSINESS (UNILEVER) a COMP/M.2101 - GENERAL MILLS/PILLSBURY/DIAGEO.

Pro potřeby správného řízení byly tržní podíly účastníků řízení na vymezených relevantních trzích zjišťovány za kalendářní rok 2003, případně též za kalendářní rok 2002.

V rámci šetření v průběhu předmětného správného řízení bylo zjištěno, že ČSÚ sleduje informace o výrobě pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin v rámci statistické evidence Standardní klasifikace produkce (SKP) dle následujících výrobových skupin (v hmotnostním vyjádření a ve finančním vyjádření):

- Výrobky pekárenské a cukrářské kromě trvanlivého pečiva (SKP 15.81.1) – i) chléb čerstvý bez přísad medu, vajec, sýra nebo ovoce s obsahem cukru a tuků do 5 % hmotnosti (kód SKP – 1581111), ii) pečivo čerstvé běžné bez přísad medu, vajec, sýra nebo ovoce s obsahem cukru a tuků do 5 % hmotnosti (kód SKP – 1581112), iii) pečivo cukrářské čerstvé (kód SKP – 158112),
- Výrobky pekárenské trvanlivé (SKP 15.82.1) – i) suchary, opékaný chléb (kód SKP – 158211), ii) perník, sladké sušenky, oplatky a podobné výrobky (kód SKP – 158212), iii) ostatní pekárenské výrobky jinde neuvedené (kód SKP – 158213),
- Těstoviny (SKP 15.85.1) - i) těstoviny nevařené, nenadívané ani jinak nepřipravované (kód SKP– 158511), ii) těstoviny vařené, nenadívané nebo připravované, kuskus (kód SKP – 158512),

Českým statistickým úřadem jsou rovněž sledovány v rámci jednotlivých položek celního sazebníku objemy vývozu a dovozu za určitá časová období⁷, vztahující se k jednotlivým výše uvedeným položkám číselníku SKP. Jedná se o tyto položky celního sazebníku, a to: i) pro pečivo běžné a čerstvé položka č. 19059030 – chléb s obsahem cukru a tuku do 5 % hmotnosti, bez medu, vajec, sýra, ovoce, ii) pro cukrářské výrobky položka č. 19059060 – výrobky pekařské, pečivo ostatní slazené, iii) pro výrobky pekárenské trvanlivé sladké položka č. 190520 – perník a položka č. 190530 – sušenky sladké, oplatky malé; pro výrobky pekárenské trvanlivé ostatní položky třídy 190590 (č. 19059010, 19059020, 19059040, 19059050, 19059090) a položka 190510 – chléb křupavý a položka 190540 – suchary, opékaný chléb apod.

Pro určení celkového objemu konkrétního relevantního trhu je třeba od objemu tuzemské výroby daného zboží odečíst objem vývozu a přičíst objem dovozu tohoto zboží za sledovaná období.

Vzhledem ke skutečnosti, že ČSÚ sleduje statistické údaje o produkci průmyslových výrobků a průmyslových služeb (rovněž i údaje o výrobě ve spojení dotčených oblastech) zjišťované na základě statistických výkazů, který mají povinnost vyplňovat právnické a fyzické osoby s převažující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více, vyžádal si Úřad, na žádost účastníka řízení, rovněž stanovisko MZe, týkající se objemu produkce těchto výrobců v oblasti pekárenství, které údaje od ČSÚ nezahrnují. **Z vyjádření MZe vyplývá**, že nesleduje v rámci rezortního šetření údaje o výrobě producentů pekárenského zboží u firem s méně než 20 zaměstnanci a rovněž tyto nesleduje ani ČSÚ. Dále je v stanovisku MZe uvedeno, že podíl drobných podnikatelů na celkové produkci pekárenského zboží je spíše předmětem odhadů.

Z informací MZe vyplývá, že podíl subjektů působících v oblasti pekárenství s méně než 20 zaměstnanci nepředstavuje významný podíl na celkovém objemu výroby v této oblasti a že rovněž neexistují přesné statistiky, a to jak o jejich celkové výrobě, tak ani o výrobě těchto subjektů v rámci jednotlivých věcně relevantních trhů. Z uvedených důvodů Úřad při

⁷ ČSÚ sleduje tyto údaje od 1.1. 2004, před tímto obdobím tyto funkce plnilo Generální ředitelství cel ČR

stanovování tržních podílů vycházel z údajů o celkových objemech dodávek na relevantní trhy především z podkladů ČSÚ.

4.1.1 Trh čerstvého běžného pečiva a chleba

Objem výroby čerstvého běžného pečiva a chleba (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 15811110 a 15811120) byl v roce 2002 v hmotnostním vyjádření cca 624,2 tis. tun, ve finančním vyjádření pak 11 090 mil. Kč, v případě roku 2003 se jedná v hmotnostním vyjádření o 625,3 tis. tun, resp. 11 155 mil. Kč. Celkový objem trhu čerstvého pečiva a chleba v roce 2002, po přičtení objemu dovozu a odečtení objemu vývozu dle celních statistik (kód 19059030) za toto období, by činil v hmotnostním vyjádření cca 623,9 tis. tun a ve finančním vyjádření 11 073 mil. Kč, resp. v roce 2003 cca 625,8 tis. tun a 11 161 mil. Kč.

Objem dodávek **čerstvého běžného pečiva a chleba na území České republiky**, který byl poskytnut účastníkem řízení pouze v hmotnostním vyjádření, u skupiny DELTA činil cca [...] tis. tun a u skupiny BAKERIES [...] tis. tun v roce 2002. Tržní podíl na uvedeném trhu skupiny DELTA byl tedy cca [10-20] % a skupiny BAKERIES [10-20] %, celkový tržní podíl spojením vzniklého subjektu na vymezeném relevantním trhu by představoval (dle údajů v hmotnostním vyjádření) přibližně [20-30] % v roce 2002.

V případě objemu dodávek čerstvého běžného pečiva a chleba spojujících se soutěžitelů za rok 2003, který u skupiny DELTA činil cca [...] tis. tun a u skupiny BAKERIES [...] tis. tun, se jedná o tržní podíl v případě skupiny DELTA [10-20] % a v případě BAKERIES [10-20] %. Celkový tržní podíl na uvedeném relevantním trhu tedy cca [20-30] %.

Z hlediska **subtrhu čerstvého chleba** byl v roce 2002 tržní podíl (na základě údajů ČSÚ a účastníka řízení) skupiny DELTA [10-20] % a skupiny BAKERIES [10-20] % za rok 2002, dohromady tedy podíl spojením vzniklého subjektu činil cca [20-30] %. V roce 2003 tržní podíl skupiny DELTA byl [10-20] % a skupiny BAKERIES [10-20] %, dohromady tedy podíl spojením vzniklého subjektu činil přibližně [20-30] %.

U **subtrhu čerstvého běžného pečiva** byl v roce 2002 tržní podíl (na základě údajů ČSÚ a účastníka řízení) skupiny DELTA [10-20] % a podíl skupiny BAKERIES [10-20] %, dohromady tedy měl spojením vzniklý subjekt v uvedeném období tržní podíl cca [20-30] %. V roce 2003 činil výsledný tržní podíl spojením vzniklého subjektu (skupina DELTA [10-20] % a skupina BAKERIES [10-20] %) přibližně [20-30] %.

Na uvedeném relevantním trhu působí i další soutěžitelé, jedná se např. o společnost PENAM spol. s r.o. (dále jen „PENAM“) (cca [0-10] % tržní podíl), dále obchodní sdružení středních a malých pekáren jako jsou MILLBA-CZECH a.s. (dále jen „MILLBA“) (cca [0-10] % tržní podíl), ČEMPEK (cca [0-10] % tržní podíl), Český pekař s.r.o. (cca [0-10] % tržní podíl) a dále velké množství menších regionálních či místních obchodních společností či fyzických osob podnikajících v oblasti výroby čerstvého běžného pečiva a chleba (celkem přes 2000 subjektů).

4.1.2 Trh čerstvého cukrářského pečiva

Objem výroby čerstvého cukrářského pečiva (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 158112) v ČR činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 51,8 tis. tun a ve finančním vyjádření 3 259 mil. Kč. Objem vývozu tohoto zboží (dle údajů Generálního ředitelství cel – celní položka 19059060) v roce 2002 představoval v hmotnostním vyjádření 4,5 tis. tun a ve finančním vyjádření 219 mil. Kč. Objem dovozu tohoto zboží činil v tomtéž roce 7,5 tis. tun v hmotnostním vyjádření a ve finančním vyjádření 534 mil. Kč. Celkový objem trhu čerstvého cukrářského pečiva v roce 2002 představoval v hmotnostním vyjádření 54,9 tis. tun

a ve finančním vyjádření 3 574 mil. Kč. Na základě obdobných údajů pak celkový objem uvedeného relevantního trhu v roce 2003 činil 55,9 tis. tun v hmotnostním vyjádření a ve finančním vyjádření 3 610 mil. Kč.

Objem dodávek **čerstvého cukrářského pečiva**, který byl poskytnut účastníkem řízení pouze v hmotnostním vyjádření, činil v roce 2002 u skupiny DELTA cca [...] tis. tun a u skupiny BAKERIES [...] tis. tun. Tržní podíl skupiny DELTA na uvedeném trhu byl tedy cca [10-20] % a skupiny BAKERIES [0-10] %. Celkový tržní podíl spojením vzniklého subjektu na vymezeném relevantním trhu na území České republiky tedy představoval (dle údajů v hmotnostním vyjádření) přibližně [20-30] %.

V případě dodávek spojujících se soutěžitelů na relevantní trh **čerstvého cukrářského pečiva** v roce 2003, skupina DELTA dodala cca [...] tis. tun a skupina BAKERIES cca [...] tis. tun, se jedná o tržní podíl [10-20] % u skupiny DELTA a [0-10] % u skupiny BAKERIES. Celkový tržní podíl spojujících se soutěžitelů na uvedeném trhu tedy v roce 2003 činil cca [10-20] %.

Konkurence v této oblasti je značně roztržštěná, výrobou cukrářských výrobků se zabývá velké množství menších subjektů. Mezi významnější výrobce patří např. společnost PENAM (cca [0-10] % tržní podíl) a Smetanova cukrárna Praha.

4.1.3 Trh trvanlivého sladkého pečiva

Celkový objem výroby trvanlivého sladkého pečiva v ČR (dle údajů ČSÚ – kód výrobku 158212) činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 66,6 tis. tun a ve finančním vyjádření 5 199 mil. Kč. Objem vývozu tohoto zboží (celní položka 190520, 190531, 190532) činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 22,1 tis. tun a ve finančním vyjádření 1 124 mil. Kč. Objem dovozu představoval v roce 2002 v hmotnostním vyjádření 24,4 tis. tun a ve finančním vyjádření 1 488 mil. Kč. Celkový objem trhu trvanlivého sladkého pečiva činil v roce 2002 v hmotnostním vyjádření cca 68,9 tis. tun a ve finančním vyjádření 5 563 mil. Kč. V roce 2003 představoval celkový objem trhu cca 70,4 tis. tun v hmotnostním vyjádření, resp. 5 329 mil. Kč ve finančním vyjádření.

Objem dodávek trvanlivého sladkého pečiva spojujícími se subjekty na území České republiky byl u skupiny DELTA cca 142 tun a u skupiny BAKERIES 702 tun v roce 2002. Tržní podíl na uvedeném trhu skupiny DELTA byl tedy ve výši cca [0-10] % a skupiny BAKERIES [0-10] %, celkový tržní podíl spojením vzniklého subjektu na vymezeném relevantním trhu byl nižší než [0-10] % v roce 2002. Objem dodávek trvanlivého sladkého pečiva spojujícími se subjekty v roce 2003 byl zhruba v obdobné výši jako v roce 2002 a tržní podíl spojením vzniklého subjektu na relevantním trhu v roce 2003 nepřevýšil hodnotu [0-10] %.

4.1.4 Trh trvanlivého ostatního pečiva

Na základě údajů ČSÚ (objem výroby - kód výrobku 158211, 158213; objem dovozu a vývozu - celní položka 19059010, 19059020, 19059040, 19059050, 19059090, 190510 a 190540) byl celkový objem dodávek trvanlivého ostatního pečiva na území České republiky v roce 2003 v hmotnostním vyjádření cca 36,8 tis. tun a ve finančním vyjádření 1184 mil. Kč. Spojující se soutěžitelé dodali na území České republiky, cca [...] tis. tun skupina DELTA a [...] tis. tun skupina BAKERIES, což představuje tržní podíl ve výši cca [10-20] %, respektive [0-10] %, celkově tedy [20-30] %.

Obdobně jako u čerstvých pekárenských výrobků (čerstvý chléb, čerstvé běžné pečivo) působí na tomto trhu velké množství subjektů s velmi nízkými tržními podíly.

4.1.5 Trh těstovin

Na základě údajů ČSÚ (objem výroby - kód výrobku 158511) představoval v roce 2003 objem výroby cca 51,7 tis. tun, respektive 816 mil. Kč. Objem dodávek na území České republiky (upravený o objem dovozu a vývozu - celní položka 19021, 19022, 19023, 19024) činil zhruba cca 52,4 tis. tun v hmotnostním vyjádření, ve finančním vyjádření pak 883 mil. Kč. Ze spojujících se soutěžitelů dodávala na relevantní trh těstovin v České republice těstovinové výrobky pouze skupina BAKERIES, a sice [...] tis. tun, prostřednictvím své dceřiné společnosti Spojené těstárny CZ, s.r.o. Tato společnost se vlastní výrobou těstovin nezabývá, pouze je nakupuje od nezávislých subjektů mimo skupinu BAKERIES, mimo jiné od společnosti Spojené těstárny SK, s.r.o. (kontrolované ze strany skupiny DELTA, a to v objemu cca [...] tun/měs. pod obchodní značkou „Ideál“)⁸. Tržní podíl skupiny BAKERIES představuje cca [10-20] %.

Na trhu těstovin působí další významní soutěžitelé s obdobným či vyšším tržním podílem, jako je např. společnost ADRIANA-VÝROBCE TĚSTOVIN s.r.o. (cca [30-40]% tržní podíl), PENAM ([15-25] %), Bratři Zátkové, a.s. ([10-20] %).

4.1.6 Posouzení spojení z hlediska tržních podílů spojujících se soutěžitelů dosahovaných na všech dotčených trzích

Z údajů o tržních podílech spojujících se soutěžitelů vyplývá, že nejvyššího společného tržního podílu spojující se soutěžitelé dosáhli za období roku 2003 na relevantním trhu **čerstvého běžného pečiva a chleba** cca [20-30] %, z toho na subtrhu **čerstvého chleba** cca [20-30] % a subtrhu **čerstvého běžného pečiva** [20-30] %. Dále na trhu **čerstvého cukrářského pečiva** byl společný tržní podíl ve výši [10-20]%, na trhu **trvanlivého sladkého pečiva** cca [0-10] % a na trhu **trvanlivého ostatního pečiva** přibližně [20-30]%. Na trhu těstovin činí společný tržní podíl cca [10-20] %.

Jeden ze spojujících se soutěžitelů, a to skupina BAKERIES, působí na území České republiky také v oblasti mlýnských výrobků, kde dosáhla za období roku 2003 těchto tržních podílů: na trhu **mouky pro pekařské účely** (používané pro běžné pečivo, jemné pečivo a cukrářské výrobky) cca [20-30] %, na trhu **mouky pro speciální účely** (výroba sušenek, oplatek, těstovin, knedlíků, pizz aj.) přibližně [20-30] %, na trhu **mouky spotřebitelské** (mouky pro obchody, obchodní řetězce) se jedná o podíl cca [30-40]% a na trhu **mlýnských krmných surovin** (jako vedlejší produkt pro výrobu krmných směsí) je tržní podíl ve výši cca [20-30] %.

Posuzováním spojení tak dojde k propojení dvou nejvýznamnějších subjektů na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba a spojením vzniklý subjekt bude dosahovat téměř trojnásobného tržního podílu oproti nejbližšímu konkurentovi, přičemž další soutěžitelé dosahují výrazně nižších tržních podílů, resp. naprosto nesrovnatelného postavení, neboť se jedná o velké množství středních a malých výrobců pekárenských výrobků.

Pokud jde o případné zohlednění informací MZe týkajících se produkce právnických a fyzických osob s počtem zaměstnanců nižším než 20 je možno uvést, že se jedná pouze o orientační údaj, který se vztahuje k celkové produkci pekárenských a cukrárenských výrobků a není rozčleněn na výrobové skupiny spadající pod jednotlivé věcně relevantní trhy. Rovněž se jedná o malé regionální subjekty, které z pohledu rozsahu sortimentu, finanční a hospodářské síly a rovněž objemu produkce jednotlivých pekárenských výrobků mohou jen velmi obtížně konkurovat spojujícím se soutěžitelům, a to zejména v oblasti čerstvého běžného pečiva a chleba.

⁸ podle údajů uvedených ve Výroční zprávě společnosti DELTA za rok 2002 (str. 36) ovládá společnost Spojené těstárny SK, s.r.o. 40% trhu s těstovinami ve Slovenské republice

Z výše uvedeného mimo jiné vyplývá, že část těchto subjektů se pravděpodobně zabývá či bude nucena se zabývat specializovanou pekárenskou či cukrárenskou výrobou pekárenských produktů v malých objemech, jako jsou určité druhy cukrářských výrobků, trvanlivé sladké a slané pečivo (oplatky, sušenky, slané tyčinky aj.), mimo tradičních pekárenských výrobků (jako jsou chleba, rohlíky aj.). Rovněž je nezbytné zohlednit fakt, že se jedná o podniky, které svými parametry neodpovídají specifikacím EU, a které svou produktivitou práce, efektivností a celkovou výkonností neodpovídají obdobným subjektům ve vyspělých zemích EU. Tuto skutečnost rovněž potvrzuje MZe ve své studii „Panoráma potravinářského průmyslu 2003“ (viz str. 29 přílohy č. 14 spisu). V této studii je mimo jiné uvedeno, že v rámci zpracovatelského průmyslu byl potravinářský sektor nejvíce zasažen dopady likvidací a konkurzů do zaměstnanosti, a že byl zaznamenán od roku 2001 výraznější úbytek zaměstnaných osob u malých podniků (0-9 osob) (viz str. 10 a 12 přílohy č. 14 spisu).

4.2 Hospodářská a finanční síla a výrobní portfolio

Jedním z hlavních kritérií, podle nichž Úřad posuzuje dopady konkrétního spojení z hlediska současného stavu soutěžního prostředí na relevantních trzích a jeho budoucího vývoje, je v souladu s § 17 odst. 1 zákona hospodářská a finanční síla spojujících se soutěžitelů v porovnání s hospodářskou a finanční silou konkurujících subjektů na spojením dotčených trzích.

Hospodářskou sílu lze obecně pojmut jako určitý souhrn konkurenčních výhod, kterými jednotliví soutěžitelé disponují. Jednou z těchto výhod pak může být zejména vyšší finanční síla jako vyjádření možnosti přístupu k finančním zdrojům (zejména pokud se jedná o významnou celosvětově působící společnost). Mezi základní kritéria hodnocení finanční a hospodářské síly může patřit výše investic, výše obrátu, hodnota investičního a finančního majetku v porovnání s ostatními konkurenty, rozsah jejich výrobního portfolia a dosahovaná výše úspor z rozsahu.

4.2.1 Posouzení hospodářské a finanční síly spojujících se soutěžitelů z hlediska jimi dosahovaných obrátů, investic a úspor z rozsahu

Spojením vzniklý subjekt bude disponovat celkovým obrátem, pohybujícím se v rozmezí **4 - 5 mld. Kč**. Nicméně při posouzení finančních možností spojujících se soutěžitelů je nutno vzít i v úvahu obrát propojených zahraničních společností, který v tomto obrátem není zahrnut, jež mají kapitálové účasti ve spojujících se skupinách, a výrazně posilují, vzhledem k jejich obrátem, hospodářskou a finanční sílu spojujícího se subjektu. Jedná se např. o společnost Harry's S.A.S., se sídlem ve Francii, která má 50% podíl na společnosti HARRY'S DELTA s.r.o. působící na území České republiky v oblasti trvanlivého pečiva. Společnost Harry's S.A.S., jako **jeden z nejvýznamnějších evropských pekárenských výrobců s obrátem přesahujícím 500 mil. Euro**, působí v řadě evropských zemí v oblasti základního pekařského sortimentu (chleba, sladkého pečiva), speciálních výrobků a produktů s prodlouženou trvanlivostí (DooWap, bulky na hamburgery). Dále se jedná o belgickou společnost Lotus Bakeries, která působí v České republice prostřednictvím svého 50% podílu v LOTUS-DELTA a.s., dodávající na území ČR jemné pečivo. Společnost Lotus Bakeries je držitelem významné obchodní značky „Lotus“, která je tržním leaderem v zemích Beneluxu a Francie v oblasti trvanlivého pečiva (sušenky, krémové rolády, muffins a oplatků) **s obrátem více než 152 mil Euro**.

Výše obrátu spojením vzniklého subjektu bez obrátů společností, které mají kapitálové účasti ve spojujících se soutěžitelích, bude výrazně převyšovat obráty dosahované jednotlivě ostatními soutěžiteli působícími na relevantních trzích, s výjimkou nejbližšího konkurenta,

a to společnosti PENAM, jež byla začleněna do skupiny AGROFERT⁹. Při hodnocení této skutečnosti je však třeba zohlednit, že skupina Agrofert dosahuje nejvýznamnější části obrátu mimo oblast pekárenství¹⁰ a obrat samotné společnosti PENAM působící v této oblasti je výrazně nižší než obrat skupiny BAKERIES a DELTA, jejichž spojení ryze horizontálním, které je zaměřeno na vymezené relevantní trhy. Pokud jde o hospodářskou a finanční sílu ostatních výrobců pekárenských produktů, jejich obrat je řádově několikrát nižší. Tuto skutečnost potvrzuje i vyjádření Podnikatelského svazu pekařů a cukrářů v České republice (dále jen „Podnikatelský svaz“), **kteřý konstatoval, že 50 % jeho členů dosahuje ročního obrátu méně než 10 milionů Kč.**

Spojující se soutěžitelé působí prostřednictvím svých dceřiných společností i v zahraničí. V případě skupiny BAKERIES se jedná o obchodní společnost ODKOLEK SLOVAKIA, s.r.o., se sídlem v Bratislavě, Slovenská republika. Tato společnost zajišťuje prodej a distribuci trvanlivých výrobků všech společností skupiny. Rovněž skupina DELTA kontroluje zahraniční společnosti ve Slovenské republice, Polsku a Maďarsku. V rámci své slovenské divize působí prostřednictvím společností Pekáreň a cestovináreň Petržalka a.s., se sídlem v Bratislavě, Komáraňské pekárne a cukrárne a.s., se sídlem v Komárně, Pekáreň a cukráreň, a.s., se sídlem Hliník nad Hronom, Spojené cestovinárne SK, s.r.o., se sídlem v Bratislavě, v oblasti dodávek čerstvého běžného pečiva a chleba, cukrářských výrobků, knedlíků, těstovin, a DELTA MEDEA CAPITAL, a.s., se sídlem v Šamoríně, v oblasti optimalizace a řízení zásobování obchodních řetězců.

Spojující se soutěžitelé působí také v okolních státech, tím že je zásobují zejména trvanlivým pečivem a pečivem s prodlouženou trvanlivostí (jedná se např. o vývoz cca 30% objemu výroby společností LOTUS DELTA, a.s. a DELTA FROZEN PRODUCTS, a.s.), produkty zdravé výživy (vývoz do zahraničí společnosti Vegilife) apod. Po vstupu do EU, zejména vzhledem k postupnému odstranění celních a administrativních bariér a odstranění čekací doby na hranicích, se naskytla i možnost zásobování čerstvým pečivem okolních příhraničních regionů kde je vyšší hladina cen, a to zejména vzhledem k rozmístění svých výrobních závodů pekáren v příhraničních oblastech např. Rakouska a Německa. Vlastnictví pekárenských závodů rozmístěných okolo hranic, umožní spojením vzniklému subjektu exportovat své výrobky do příhraničních oblastí okolních států, což povede k zvyšování objemu výroby, a tím i **k úsporám z rozsahu**. Těto situace lze využít pro další **masivnější investování** do nových výrobních zařízení či inovací výrobků v České republice, což zakládá **významnou výhodu** oproti konkurentům v České republice, která by mohla vést v konečném důsledku **k odchodu některých soutěžitelů z trhu**.

O významném posílení finanční a hospodářské síly skupiny BAKERIES svědčí i výše investic především skupiny DELTA, která přesáhla v letech 2001-2003 výši [...] **Kč**, přičemž v roce 2003 to byla cca [...] **Kč**.

Posuzovaným spojením soutěžitelů rovněž dojde **k navýšení počtu obchodních míst** zásobovaných ze strany společnosti BAKERIES o obchodní místa skupiny DELTA (**před spojením každá ze spojujících se skupin zásobovala okolo 5-7 tis. obchodních míst**). Spojením vzniklý subjekt tak bude zásobovat výrazně více obchodních míst než v případě ostatních působících soutěžitelů. K tomu je nutno uvést, že spojující se soutěžitelé zásobují ve velké míře významné obchodní řetězce, jako je Ahold (Albert, Hypernova s cca 70%

⁹ spojení AGROFERT HOLDING / PENAM bylo povoleno na základě rozhodnutí Úřadu č.j. S 123/04-2860/04 ze dne 3. srpna 2004, kde převážná rozhodující část portfolia výrobků spojujících se soutěžitelů (společností PENAM a AGROFERT HOLDING, a.s. patřící do skupiny AGROFERT) se vzájemně nepřekrývala

¹⁰ skupina Agrofert působila před spojením se společností PENAM ze spojením dotčených oblastí pouze v oblasti mlýnských výrobků, v níž dosahovala tržního podílu nižšího než 1 %.

podílem dodávek pekárenských výrobků od spojujících se soutěžitelů), Billa, Penny Market (cca 60%), Carrefour (cca 50%), Delvita, Eurest, Interspar, Kaufland, Lidl (téměř 100%), Makro (cca 90%), Norma, Plus Discount (cca 50%), Sodexho, Tesco (až 80%) aj., jejichž podíl na prodeji pečiva v ČR v porovnání s neřetězcovými obchody neustále roste.

Vzhledem k majetkovému propojení spojujících se soutěžitelů, posílení hospodářské a finanční síly a možnosti využívat know-how zahraničních subjektů s významnou hospodářskou silou, které tomuto subjektu umožní výrazně investovat jak do výrobní základny, tak i do oblasti logistiky a distribuce, **dojde k posílení jejich stávajícího postavení na jednotlivých spojením dotčených trzích** a rovněž tak k možnému vstupu na nové trhy v rámci České republiky. **Navýšení hospodářské a finanční síly nebude vyváženo ani hospodářskou a finanční silou konkurenčních soutěžitelů ani dodavatelů spojujících se soutěžitelů, stejně jako kupní silou na straně menších odběratelů či nízkou možností obchodních řetězců nahradit dodávky spojujících se soutěžitelů od jejich konkurentů.**

S ohledem na výše uvedené rozdíly postavení jednotlivých soutěžitelů především na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba by uskutečnění předmětného spojení soutěžitelů vedlo k podstatnému omezení konkurenčního prostředí na tomto trhu.

Obavy Úřadu rovněž potvrzuje skutečnost uvedená v denním tisku¹¹, kde jeden z konkurenčních producentů pečiva sděluje, že se obává likvidace menších pekařů na trhu a cit.: *„Je to boj o přežití, stejně to je v Rakousku a Německu. Především v Německu už menší pekaři téměř neexistují, zlikvidovaly je velké firmy. Stejně hrozby se bojí i rakouští pekaři.“* (viz příloha č. 16 spisu)

4.2.2 Posuzovaným spojením soutěžitelů vznikne subjekt s širokým výrobním portfoliem zahrnujícím většinu pekařských a cukrářských výrobků a těstovin, mlýnských výrobků, potravinářských polotovarů, což povede k posílení portfoliové síly jakožto konkurenční výhody oproti jiným soutěžitelům (možnost ovlivňování cenové politiky, dosažení lepších vyjednávacích podmínek, množstevních slev a věrnostních rabatů, popř. možnost vázaných prodejů)

Významným kritériem, které vypovídá o hospodářské síle jednotlivých soutěžitelů, je **rozsah jejich výrobového portfolia** (dále též „portfoliová síla“). Portfoliovou sílu lze hodnotit jak z pohledu rozsahu (tj. přítomnosti spojujících se soutěžitelů na větším počtu relevantních trzích), tak z pohledu hloubky (tj. určitý počet obchodních značek výrobků v rámci jednoho trhu) portfolia.

Výrobové portfolio společnosti BAKERIES, doplněné a výrazně rozšířené o výrobky skupiny DELTA, bude zahrnovat široký sortiment výrobků v rámci jednotlivých výrobových skupin, tj. čerstvé běžné pečivo, čerstvý chleba, cukrářské výrobky, trvanlivé sladké pečivo, trvanlivé ostatní pečivo, těstoviny (vyráběné skupinou DELTA na Slovensku), mražené pečivo (vyráběné skupinou DELTA, jako jsou bagety pro rychlé občerstvení), balené čerstvé a trvanlivé pečivo (prodávané pod obchodním označením na rozdíl od tzv. „no name produktů“), mouky pro pekařské účely (pro výrobu čerstvého pečiva, trvanlivého pečiva a cukrářských výrobků), mouky pro speciální účely (výroba sušenek, oplatek, těstovin, knedlíků, pizz aj.), mouky spotřebitelské (mouky pro obchody, obchodní řetězce), mlýnské krmné suroviny (pro výrobu krmných směsí), zlepšující přípravky a směsi pro pekařskou výrobu, potravinové mražené polotovary a hotová jídla, dále různé potravinové výrobky (prodávané v maloobchodní síti DELTA), výrobky zdravé výživy (VEGILIFE s.r.o. ze skupiny DELTA) a prodej dekorativních předmětů. Výrobní portfolio rovněž zahrnuje i výrobky zahraničních společností, které mají majetkové účasti ve společnostech skupiny

¹¹ viz citace z denního tisku MF DNES ze dne 14.9. 2004 na str. C4 - článek „Postavím obří pekárnu. Zvolte mě“

DELTA. Kromě uvedených potravinářských produktů se rovněž jedná o výrobu zařízení pro potravinářské provozy v rámci skupiny DELTA.

Z výše podaného výčtu aktivit jednotlivých spojujících se soutěžitelů vyplývají následující skutečnosti.

V případě posuzovaného spojení tak **dojde k vytvoření subjektu, který je horizontálně a vertikálně integrován, kontroluje přístup k významné části základní suroviny (moukám) a rovněž rozvíjí vlastní distribuční síť**. Na druhé straně výrobní portfolia většiny konkurenčních soutěžitelů (menších regionálních pekáren) působících na spojením dotčených trzích jsou omezená, a to i s ohledem na jejich výrobní kapacity (menší pekárny), možnostem investovat do modernizace a rozvoje výrobních kapacit.

Z porovnání portfolia spojením vzniklého subjektu, na straně jedné, a konkurenčních subjektů, na straně druhé, vyplývá, že portfoliová síla vzniklého subjektu bude nesrovnatelně větší než u kteréhokoli jiného samostatného subjektu v oblasti pekařské a cukrářské výroby, působícího na území České republiky.

Malí nezávislí regionální výrobci, kteří se většinou specializují pouze na výrobu určitého druhu (nebo určitých druhů) pekárenských a cukrářských výrobků a nejsou tak schopni nabídnout komplexní paletu výrobků jako spojením vzniklý subjekt. Z tohoto hlediska tak nejsou rovnocenně konkurenceschopní jak v celostátním, tak i v regionálním, měřítku, zejména v případě zásobování obchodních řetězců. Tuto skutečnost rovněž potvrzuje i prohlášení uvedené v denním tisku¹², ve kterém pan Marko Pařík (spolumajitel skupiny DELTA) odpovídá na otázku, cit.: „**Jak vám ale ti malí podnikatelé mohou konkurovat?**“, následující: „**Nemá vůbec smysl, aby se o to snažili. Dá se totiž říci, že pekárničky a velké společnosti vlastně nepracují v tom samém oboru. Musí se zaměřovat na jiný druh zboží i způsob jeho prodeje.**“, a na otázku, cit.: „**To znamená, že ti malí musí vsadit na speciality?**“ následující: „**Samořejmě. Musí dělat speciality, a ode mě si dokoupit ten běžný sortiment. Kolik běžných rohlíků udělá pekař za den, to má naše firma za pět minut. Delta třeba dělá sedm miliónů rohlíků za den, tomu nemůže malý podnik konkurovat.**“

Posílením portfoliové síly spojením vzniklý subjekt získá na řadě relevantních trhů další konkurenční výhody oproti ostatním soutěžitelům. Spojením vzniklý subjekt: (i) **bude moci nabízet širší paletu výrobků a bude mít mnohem vyšší flexibilitu při tvorbě struktury cen jednotlivých výrobků**, neboť tento subjekt bude moci **náklady i výnosy rozložit mezi širší portfolio výrobků**, (ii) bude mít rovněž **výhodu úspor z rozsahu** vzhledem k vyšší produkci jednotlivých výrobků a možnosti část svých výrobků vyvážet, a (iii) a bude mít možnost výrazně ovlivňovat vyjednávání **obchodních podmínek s odběrateli a mít silné postavení při jednáních** se subjekty patřícími do distribučního systému **tzv. moderní distribuce**, jako jsou hypermarkety, supermarkety, diskontní prodejny a další maloobchodní řetězce.

V souvislosti s citovanými prohlášeními pana Marka Paříka se nabízí otázka, kolik nových specialit by měly vymyslet stovky malých podnikatelů-pekařů, chtějí-li za současné expanze dvou největších pekařských skupin pokračovat ve svém podnikání? Vzhledem k tomu, že trh čerstvého běžného pečiva a chleba je trhem **vyzrálým**, na rozdíl např. od dynamicky se rozvíjejících trhů v oblasti telekomunikací bude zavedení nových specialit ve velkém rozsahu v tradiční výrobě velmi obtížné, ne-li nemožné.

4.2.3 Horizontálním propojením dvou nejvýznamnějších subjektů v oblasti pekárenských výrobků, z nichž jeden je vertikálně propojen na produkci mlýnských

¹² viz citace z denního tisku Hospodářské noviny ze dne 9.2. 2004, str. 19 „Pečivo umíme dělat pro celou střední Evropu“

výrobků, kde je nejvýznamnějším subjektem v ČR, a který rovněž zásobuje mlýnskými výrobky část svých konkurentů, zejména v oblasti pekárenské výroby, dojde po spojení k dalšímu posílení postavení spojením vzniklého subjektu v oblasti pekárenských výrobků

Vzniklý subjekt bude z pohledu přístupu k surovinám používaným při výrobě pekařských produktů zcela soběstačný a na dodavatelích nezávislý, vzhledem k jeho **vertikálnímu propojení** na produkci mlýnských výrobků. Na trhu mlýnských výrobků působí ze spojujících se soutěžitelů pouze skupina BAKERIES, která je nejvýznamnějším dodavatelem mlýnských výrobků na území České republiky. Jak bylo již výše uvedeno, dosáhla tato skupina na jednotlivých trzích mlýnských výrobků za období roku 2003 těchto tržních podílů: **na trhu mouky pro pekařské účely** (používané pro běžné pečivo, jemné pečivo a cukrářské výrobky) cca [20-30] %, **na trhu mouky pro speciální účely** (výroba sušenek, oplatek, těstovin, knedlíků, pizz aj.) přibližně [20-30] %, **na trhu mouky spotřebitelské** (mouky pro obchody, obchodní řetězce) cca [30-40]% a **na trhu mlýnských krmných surovin** (jako vedlejší produkt pro výrobu krmných směsí) cca [20-30] %. Podíl spotřeby mlýnských výrobků skupiny BAKERIES činil přibližně [10-30] % z celkové výroby mlýnských výrobků této skupiny a vlastní výroba mlýnských výrobků tak **zcela pokryla potřebu** skupiny BAKERIES. Dále [20-40] % z celkového objemu výroby mlýnských výrobků skupiny BAKERIES bylo dodáno skupině DELTA a zbylých [40-60] % **bylo dodáno ostatním soutěžitelům**.

Z uvedeného vyplývá, že tato situace vede část soutěžitelů, kteří nakupují mouku od mlýnů patřících skupině BAKERIES k tomu, aby **v některých případech kooperovali se společnostmi patřícími do skupiny spojujících se soutěžitelů**, a to tím, že souhlasí, aby jejich výrobky byly dodávány do obchodních řetězců pod označením spojujících se soutěžitelů. Na jedné straně menší výrobci tím, že se stávají subdodavateli skupiny DELTA a BAKERIES překonávají bariéru pro vstup do obchodní sítě mezinárodních řetězců, na druhé straně se významně posiluje jejich závislost na spojujících se soutěžitelích. Z toho vyplývá nebezpečí, že pokud se nejvýznamnější hráči na trhu rozhodnou zvýšit ceny svých výrobků, nutně dojde i ke zvýšení cen u menších výrobců, subdodavatelů pekařských výrobků. V konečném důsledku se všechno negativně projeví na konečném spotřebiteli. Již před spojením lze společnosti ODKOLEK (patřící do skupiny BAKERIES) a DELTA vnímat jako **cenové leadery**, kteří svým postavením mohou ovlivnit ceny čerstvého běžného pečiva a chleba, tj. na trhu s **nezbytným¹³ zbožím pro miliony spotřebitelů**. Ostatně taková situace byla již zaznamenána v roce 2003¹⁴.

4.2.4 Předmětným spojením vznikne významný vertikálně integrovaný subjekt v míře přesahující vertikální integraci svých konkurentů, který by se v rámci pekárenských a mlýnských trhů, které na sebe navazují, stal nejvýznamnějším subjektem na trhu.

Působení skupiny **BAKERIES** zahrnuje široké spektrum činností od nákupu, skladování a mletí obilí v mlýnech, přes prodej mlýnských výrobků, až po zpracování mouky na pekárenské a cukrářské výrobky, dále zajišťuje prodej a distribuci pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin pro obchodní sítě a rovněž prodej potravinářských a cukrářských surovin, přípravků a obalových materiálů pro pekárenské provozy, pizzerie, výrobce knedlíků, provozy veřejného stravování aj.

Skupina DELTA se zabývá mimo jiné výrobou a prodejem pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin, včetně mraženého pečiva, dále potravinářských polotovarů

¹³ v terminologii soutěžního práva se objevuje kategorie zboží označovaného pojmem „essential“, kterým je například voda

¹⁴ Viz správní řízení č.j. S 233/03 vedené Úřadem s účastníky řízení DELTA, ODKOLEK a PENAM

a hotových jídel, disponuje sítí maloobchodních prodejen a prodejen rychlého občerstvení, provozuje restaurace a je činná v oblasti výroby strojů a zařízení pro potravinářské provozy.

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě těchto soutěžitelů dojde k významnému posílení vertikální integrace, neboť spojením vzniklý subjekt bude působit od oblasti nákupu, skladování a mletí obilí v mlýnech, přes prodej mlýnských výrobků, dále v oblasti pekárenských a cukrářských výrobků a těstovin, mražených potravin pro sítě rychlého občerstvení (např. baget, croissantů a jemného pečiva), potravinářských polotovarů a hotových jídel, bude disponovat sítí maloobchodních prodejen a prodejen rychlého občerstvení, a rovněž se bude zabývat výrobou zařízení pro potravinářské provozy a dalšími souvisejícími činnostmi a službami.

Tyto závěry potvrdili ve svých stanoviscích také oslovení soutěžitelé, např. společnost Michelské pekárny a.s., která uvedla, že cit.: „Vznikne největší pekařsko-cukrářsko-mlýnářsko-těstářenský výrobně-obchodní komplex v České republice se všemi odpovídajícími důsledky“ (spis I. č. 123 a násl.).

Posuzované spojení umožní **snadnější realizaci záměru** rozšíření stávající prodejní sítě spojením vzniklého subjektu, a to zejména vzhledem k posílení hospodářské a finanční síly, rozšíření a posílení výrobní sítě a logistického systému pro jejich zásobování. Tato skutečnost vytvoří další **významné výhody** nově vzniklého subjektu ve vztahu k ostatním konkurentům a **posílí jeho vertikální integraci**. Skupina BAKERIES tak získá stávající prodejní síť skupiny DELTA (zahrnující cca 32 prodejních míst včetně 10 prodejen společnosti ODKOLEK, které byly společností ODKOLEK vloženy jako nepeněžitý vklad do společnosti EURECA SHOPS s.r.o., kontrolované ze strany DELTA). Při založení společnosti EURECA SHOPS s.r.o. bylo záměrem společnosti DELTA vybudovat rozsáhlou obchodní síť, která by zahrnovala všechny významnější města a lokality na území České republiky, což by znamenalo vybudování sítě rychlého občerstvení s cca 50-100 prodejními místy¹⁵. (viz příloha č. 15 spisu)

4.3 Právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy

Bariéry vstupu na trh jsou významným kritériem pro posouzení toho, jaký prostor existuje na relevantních trzích pro realizaci nezávislého soutěžního chování. Úřad jednak zjišťuje, zda na relevantních trzích bariéry vstupu existují a jaký mají charakter, a současně hodnotí, jakým způsobem jsou tyto bariéry ovlivněny v důsledku posuzovaného spojení. Navíc může být za bariéru vstupu považováno již samotné posílení hospodářské a finanční síly spojujících se soutěžitelů způsobující „odstrašující efekt“.

Nejčastějšími překážkami vstupu na trh jsou tzv. překážky právní, tedy omezení vyplývající z právních předpisů, která ztěžují vstup na relevantní trh. Může jimi být například nutnost disponovat určitými oprávněními k podnikání na relevantním trhu, celní či množstevní omezení (tarifní a netarifní) při importu, certifikace zboží (např. systému řízení jakosti podle normy ČSN EN ISO, certifikace dle HACCP a dále certifikace dle BRC, kladoucí důraz především na kvalitu a zdravotní nezávadnost potravin) nebo existence práv plynoucích z průmyslového a jiného duševního vlastnictví apod. Druhou skupinou překážek vstupu na trh jsou překážky hospodářské, jimiž se obvykle rozumí náklady, které jsou se vstupem na relevantní trhy spojeny, jako jsou investiční náklady, dopravní náklady, náklady spojené se vstupem do obchodní sítě (např. náklady na propagaci a promoční akce, poplatky za zavedení produktu do prodejny, různé slevy poskytované obchodní síti). Poslední skupinou překážek jsou bariéry vyplývající zejména z nedostupnosti suroviny, technologie

¹⁵ viz článek umístěný na webové stránce (www.agroweb) ze dne 24.9. 2003 „Prodejny Odkolku do společné firmy s Deltou“.

či know-how. Překážky vstupu na trh mohou být dále prohloubeny dalšími faktory, jako jsou stagnující nebo klesající poptávka, loajalita odběratelů, význam výzkumu a vývoje či geografické ohledy.

Úřadem provedené šetření v rámci posouzení předmětného spojení ukazuje, že dotčené trhy se vyznačují středně náročnými administrativními a investičními bariérami. Přepravní náklady nehrají do určité míry významnější roli, nicméně přepravní vzdálenost je limitujícím faktorem pro zásobování obchodních sítí a stravovacích zařízení, zejména při dodávkách čerstvého pekařského a cukrářského pečiva (cca okruh 50-60 km od výroby). Významnou bariérou pro vstup potencionálních soutěžitelů je i **vlastnictví výrobní sítě pekáren a tím schopnost pokrýt potřebu odběratelů, zejména obchodních řetězců, na celém území České republiky** (jako je možné u spojení vzniklého subjektu).

Určitou bariérou pro vstup potencionálních soutěžitelů na trh v oblasti pekárenských či cukrářských výrobků a těstovin bez přímého vertikálního propojení na mlýny, může být obecně vyšší cenová hladina základní pekařské suroviny (mouky) v porovnání se subjekty, které vlastní přístup k této surovině a zároveň mohou v případě velkých objemů výroby využívat úspor z rozsahu.

Skutečnost, že posuzované spojení může zvýšit bariéru pro vstup do obchodních řetězců u konkurentů spojujících se soutěžitelů, potvrzuje i prohlášení Podnikatelského svazu pekařů a cukrářů cit.: „ ... *Lze rovněž i předpokládat přesun ostatních výrobců do zbytků regionálních trhů s jistým dopadem na jejich počet, ať již z důvodu zániku nebo možné koncentrace*“. (spis I. č. 174). Nebo např. vyjádření společnosti Karlova pekárna s.r.o., cit.: „*Vzhledem k tomu, že v současné době při snaze dodávat do některých řetězců narážíme jako regionální výrobce na nepřekonatelné hradby, usuzujeme, že trhy jsou silnými společnostmi působícími celoplošně již natolik ovlivněny, že přesuny akciových podílů tuto situaci na trhu pouze potvrdí.*“ (spis I. č. 227).

Další bariérou pro vstup potencionálních soutěžitelů mohou být certifikáty jakosti např. se jedná o povinnost zavedení, tzv. systému kritických bodů neboli HACCP, která vyplývá z vyhlášky 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných. Tato zákonná povinnost se týká zejména subjektů podnikajících v oblastech poskytování stravovacích služeb (restaurace, hotely aj.) a v potravinářské výrobě, a to s účinností od 1. května 2004. Předmětem certifikace je určení tzv. kritických míst v procesu výroby potravin či výdeje pokrmů, kde je největší riziko porušení zdravotní nezávadnosti výrobku či pokrmu. Mezi další systémy, které jsou ve většině případů vyžadovány od odběratelů (zejména v zahraničí), jako podmínka nutná pro možnost dodávek potravinářských výrobků do obchodních sítí (zejména řetězců) patří systémy řízení jakosti dle ČSN EN ISO (např. ISO 9000, ISO 9001, ISO 9004) a dále např. systém BRC (British Retail Corporation), jedná se o prestižní certifikát, jenž předpokládá předchozí zavedení systému HACCP a ISO.

Uvedené systémy jsou vyžadovány v zemích EU, a to i např. certifikát BRC, jako podmínka pro dodávky do obchodních řetězců. Zavedení těchto systémů souvisí většinou s vynaložením investičních nákladů na potřebnou modernizaci technologických zařízení a vybavení výrobních prostor a s ostatními nutnými náklady na implementaci systémů (např. mzdy, náklady na poradenskou či auditorskou firmu). Zavedení uvedených systémů je rovněž časově náročné.

4.4 Možnost volby odběratelů a dodavatelů

4.4.1 Spojením vzniklý subjekt bude působit jako jediný výrobce prakticky na celém území ČR a bude schopen prakticky kdekoliv pokrýt vzniklou poptávku po pečivu. To mu umožní přenést tržní sílu do všech regionů a tím eliminovat konkurenci. Spojením vzniklý subjekt by mohl snadněji docílovat zvýšení cen pekárenských výrobků, což by v konečném důsledku bylo v neprospěch konečného spotřebitele.

Odběratele pekárenských výrobků spojujících se soutěžitelů je možno členit na dva základní segmenty, jak rovněž potvrdil i účastník řízení (v dotazníku k povolení spojení na str. 33). Jedná se o obchodní řetězce a regionální malé prodejny. Podíl objemu dodávek u spojujících se soutěžitelů **pro obchodní řetězce je v rozmezí [50-70] % u pekárenských výrobků a [50-70] % u těstovin**, přičemž se většinou jedná o významné mezinárodní obchodní řetězce. Z šetření Úřadu vyplynulo, že podíl dodávek spojujících se soutěžitelů pro tyto obchodní řetězce tvoří rozhodující či významnou část dodávek pekárenských a cukrářských výrobků¹⁶. Tuto skutečnost rovněž potvrzuje i stanovisko Podnikatelského svazu, které uvádí podíly na dodávkách spojujících se soutěžitelů do významných řetězců (**tzv. TOP 10**), které tvoří významný podíl na celkovém obratu rychloobrátkového zboží řetězcových obchodů (**přes 50 %**). Spojující se soutěžitelé dosahují velmi významného, **popřípadě dokonce exkluzivního postavení** (např. **obchodní řetězec Lídl odebírá od spojujících se soutěžitelů téměř 100 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků**, obchodní řetězec **Makro** odebírá od spojujících se soutěžitelů **90 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků**, obchodní řetězec **Delvita** odebírá od spojujících se soutěžitelů **90 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků**, obchodní řetězec **Tesco** odebírá od spojujících se soutěžitelů **80 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků**, obchodní řetězec **Albert** odebírá od spojujících se soutěžitelů **80 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků** a obchodní řetězec **Hypernova** odebírá od spojujících se soutěžitelů **70 % sortimentu jím nabízených pekařských výrobků**) atd. Dále Podnikatelský svaz uvedl, že v segmentu trhu dodávek pekařských výrobků do obchodních řetězců v rámci „**TOP 50**“, dosahují **spojující se soutěžitelé společného tržního podílu cca 50 %** a rovněž, že cit.: *„Lze očekávat, že bude v zájmu nového soutěžitele své dominantní postavení na relevantním trhu dodávek do obchodních řetězců, a z toho zejména do předmětných TOP 10, chtít udržet“*. a dále, že cit.: *„Lze rovněž očekávat přesun ostatních výrobců do zbytků regionálního trhu s jistým dopadem na jejich počet, ať už z důvodu jejich zániku nebo možné koncentrace. To vše samozřejmě s nekvantifikovatelným vlivem na úroveň hospodářské soutěže i konečné nabídky spotřebitelů“*. (ve spise l. č. 171 a dále)

Významný podíl spojujících se soutěžitelů na dodávkách pekárenských a cukrářských výrobků do obchodních řetězců rovněž potvrdily i další oslovené subjekty, např. společnost Michelské pekárny a.s. jež uvedla cit.: *„Pro zabezpečení maximálního objemu výroby a odbytu vznikl dle našeho názoru **nový klíčový relevantní trh**, který bychom nazvali relevantním trhem „**zřetězených sítí – obchodních řetězců**“*. Tyto sítě v zásadní míře ovlivňují celoplošně prodejnost výrobků a postupně odebírají malým prodejnám podíl na trhu. **V relevantním trhu obchodních řetězců mají dle našeho názoru tyto dva subjekty cca 61% podíl.**“ (ve spise l. č. 397 a dále)

Tuto skutečnost navíc umocňuje i předpokládaný růst prodeje potravinářských výrobků (včetně pekárenských) v obchodních řetězcích oproti ostatním prodejním kanálům v nejbližším období, tj. **trend poklesu prodeju potravinářských výrobků mimo obchodní řetězce**, dále **trend růstu celkových tržeb v obchodních řetězcích TOP 10**, kde podíl TOP

¹⁶ viz stanoviska oslovených odběratelů (obchodních řetězců) spojujících se subjektů, např. Ahold Czech Republic, a.s. (ve spise l. č. 125 a l.č. 176-177), Delvita a.s. (ve spise l. č. 127 a l. č. 188-189), Tesco Stores ČR a.s. (ve spise l. č. 130 a l.č. 183 a dále) a dále stanovisko Podnikatelského svazu (ve spise l. č. 171 a dále)

10 řetězců by měl vzrůst u rychloobrátkového zboží z 55 % (rok 2003) na cca 67 % v roce 2006¹⁷. Z uvedeného lze vyvodit, že dojde i k růstu prodeje pekařských výrobků prostřednictvím obchodních řetězců a dojde tím i ke zvýšení objemů dodávek pekařských výrobků ze strany spojujících se soutěžitelů a k posílení tržního podílu především na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba.

Dalším trendem, vyplývajícím ze statistického zjišťování ČSÚ, je **trend mírného poklesu či stagnace spotřeby čerstvého chleba ve prospěch spotřeby čerstvého běžného pečiva** (od roku 1995 došlo k poklesu spotřeby čerstvého chleba o cca 5% a **růstu čerstvého běžného pečiva o 25%**). Vzhledem k postavení spojujících se soutěžitelů na segmentu čerstvého běžného pečiva v rámci relevantního trhu čerstvého běžného pečiva a chleba (tržní podíl za rok 2003 ve výši cca 29 %), by rovněž při pokračujícím trendu nárůstu spotřeby čerstvého pečiva ve spojení s trendem růstu prodeje v obchodních řetězcích mohlo dojít k výraznému nárůstu tržního podílu spojením vzniklého subjektu.

Jak již bylo zmiňováno, významná je i skutečnost, že spojením vzniklý subjekt disponuje sítí cca 20 pekáren, což mu umožní komplexně zásobovat velké řetězce a vytvořit si tak lepší dodací podmínky a tím i silnější vyjednávací pozici oproti ostatním soutěžitelům. Spojením vzniklý subjekt tak významně posílí své postavení v oblasti zásobování obchodních řetězců, což vzhledem k růstu podílu prodeje výrobků obchodů v obchodních řetězcích vůči ostatním způsobům maloobchodního prodeje, může **vést k významnému růstu tržních podílů** v oblasti pekařských výrobků spojením vzniklého subjektu a tím i **k postupnému vytlačení menších konkurentů z trhu**.

Tvrzení, že uskutečněním předmětného spojení by mohl být nově vzniklý subjekt vzhledem ke svému potenciálu, rozsahu sortimentu zboží a vývojovým trendům v chování spotřebitelů v ještě výhodnější pozici pro vyjednávání s obchodními řetězci než před posuzovanou koncentrací, má dvě dimenze. Jednak se výhodnější vyjednávací pozice stává bariérou pro menší producenty pekařských výrobků, kteří by chtěli uplatnit své dodávky v obchodních řetězcích, a jednak by vznikla situace, kdy by bylo mnohem snadnější docílit **zvýšování cen pekařských výrobků**, což by v konečném důsledku bylo **v neprospěch konečného spotřebitele**.

Uvedený závěr rovněž potvrzují stanoviska soutěžitelů, např. společnosti MILLBA-CZECH, a.s., která uvedla, že cit: „*Tímto propojením tedy vznikne velmi silný subjekt, který by mohl zásadním způsobem ovlivňovat celkovou obchodní politiku.*“ (ve spise l. č. 120 a dále), či vyjádření společnosti Julius Meinl, cit.: „*Pokud by došlo k uvažovanému spojení hrozí nebezpečí dalšího zvyšování nákupních cen v oblasti relevantních trhů - pekařské a cukrářské výrobky a zároveň – mlýnské výrobky. Toto nebezpečí vzniká z důvodu podstatného podílu uvedených společností v rámci vymezených relevantních trhů.*“ (ve spise l. č. 315 a dále)

4.4.2 Spojením dojde k posílení obchodních značek spojujících se soutěžitelů zejména v oblasti baleného čerstvého a trvanlivého pečiva (balené buchty, vánočky, toustový chléb aj.), což by mohlo vést vzhledem k posílení jejich portfoliové síly a vyjednávací pozice s odběrateli k postupné eliminaci ostatních konkurentů prodávajících své výrobky pod vlastní značkou, což v konečném důsledku by vedlo k omezení pestrosti nabízeného sortimentu pekařských výrobků pro konečného spotřebitele.

V souvislosti s prodejem pekařských a cukrářských výrobků je možno uvést, že pouze část těchto produktů je prodávána pod obchodní značkou příslušného výrobce,

¹⁷ viz materiály společnosti INCOMA Conzult, zveřejněné na webové stránce této společnosti, rovněž jako (příloha spisu č. 13)

a to zejména u balených produktů označených obchodní značkou či reklamním potiskem výrobce, na rozdíl od tzv. „no name“ produktů, u kterých zákazník neidentifikuje výrobce. Okolnost spočívající v možnosti dodávat některé výrobky např. do obchodních řetězců anonymně, může vést výrobce ke snižování kvality výrobků. Tato skutečnost rovněž byla potvrzena v denním tisku, ve kterém pan Marko Pařík (spolupředseda skupiny DELTA) uvádí, cit.: „Takové „no-name“, čili bezejmenné zboží, dělá asi polovinu našeho obrátu. Ale naši snahou je prosazovat se stále více pod vlastní značkou. Například rohlíky jsou teď myslím obecně méně kvalitní než dříve. Ale když je firma nebo někdo další udělá kvalitněji, tak při prodeji jako „no-name“ zboží vlastně pracuje i za konkurenci, která si s jakostí hlavu nijak neláme.“¹⁸

Uskutečněním předmětného spojení by mohl být nově vzniklý subjekt vzhledem k významnému posílení svého výrobního potenciálu, zvýšení počtu výrobních jednotek a jejich rovnoměrnému rozmístění na území České republiky a rozšířením sortimentu nabídky zboží v ještě výhodnější pozici pro vyjednávání s obchodními řetězci než před posuzovanou transakcí. **Posílení vyjednávací pozice by bylo bariérou pro menší producenty značkových pekařských výrobků**, kteří by chtěli uplatnit své výrobky v obchodních řetězcích, což by v konečném důsledku **vedlo k zániku podstatného množství menších výrobců pečiva, zániku jejich obchodních značek a snížením kvality výrobků, a tím i k omezení pestrosti nabízeného sortimentu pekařských výrobků, a tím i k omezení volby konečného spotřebitele.**

4.5 Význam výzkumu, vývoje a inovací na relevantních trzích

Výzkum ani vývoj nehrají zásadní roli při nabídce pekařského a cukrářského zboží, nicméně důležitým faktorem je schopnost inovace výroků ze strany výrobců, a to vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o rychloobrátkové zboží, u něhož zákazník vnímá kromě kvality také vzhled a design obalu, senzorické vlastnosti aj. V případě prodeje pekárenského zboží pod obchodním označením výrobce, a to zejména v obchodních řetězcích, kde je zákazník obklopen velkým množstvím produktů v široké nabídce, je schopnost výrobce sledovat nové trendy vývoje v poptávce, nabízet stále nové inovované výrobky a rozšiřovat sortiment, významným předpokladem pro úspěšnost prodeje takového produktu a udržení obchodní značky a image daného výrobce do podvědomí zákazníků, a tím i konkurenceschopnosti daného výrobce.

Vzhledem k posílení finanční a hospodářské síly spojením vzniklého subjektu ve spojení s jeho postavením v segmentu dodávek pekařských a cukrářských výrobků do obchodních řetězců a úsporám z rozsahu výroby bude mít tento subjekt větší schopnost vynakládat finanční prostředky do inovací svých výrobků a budování obchodní značky, stejně jako investovat do nových technologií a výrobních zařízení. V této souvislosti je třeba rovněž uvést, že společnost DELTA má kapitálový podíl ve společnosti PROBAEQ, s.r.o, která působí v oblasti vývoje, výroby a montáže technologických zařízení pro potravinářské provozy, což je nezanedbatelnou výhodou oproti ostatním konkurentům.

4.6 Nově vzniklý subjekt se rovněž stává cenovým lídrem, který může ovlivnit chování ostatních konkurentů v cenové oblasti

Svou tržní silou by se spojením vzniklý soutěžitel stal cenovým lídrem, který svým chováním v cenové oblasti může ovlivňovat chování ostatních soutěžitelů tím, že ho budou cenově následovat. Stane se tak **cenovým barometrem** pro ostatní společnosti v oboru

¹⁸ viz článek uveřejněný na www.ihned.cz ze dne 9.2.2004 „Pečivo umíme dělat pro celou střední Evropu“ (příloha spisu č. 16)

a v případě zvýšení cen výrobků této společnosti je tato následována i ostatními soutěžiteli, kteří rovněž zvýší cenovou hladinu svých výrobků. Tento závěr je podpořen níže uvedenou skutečností.

V rámci šetření Úřadu ve správním řízení č.j. S 233/03 ve věci možného narušení § 3 odst. 1 zákona (jednání účastníků řízení ve vzájemné shodě při určení prodejních cen pekárenských výrobků) s účastníky řízení DELTA PEKÁRNY, ODKOLEK a PENAM¹⁹ byl pořízen protokol o poskytnutí informací od společnosti AHOLD Czech Republic a.s. Zástupce této společnosti na otázku Úřadu cit.: „*Popište proces navrhování zvýšení cen ze strany Vašich dodavatelů – zejména společnosti ODKOLEK, PENAM, DELTA v průběhu druhé poloviny roku 2003*“, odpověděl cit.: „*Dne 26.9.2003 jsme obdrželi e-mail od p. Jedličky, ředitele DELTY – předkládáme kopii e-mailu včetně návrhu ceníku. V tento den jsme obdrželi návrh na zvýšení ceny včetně návrhu ceníku rovněž od společnosti PENAM (předkládáme kopii – ručně psané poznámky patří k návrhům při jednání o ceně ze strany Aholdu) a také návrh na zvýšení ceny včetně návrhu ceníku od společnosti ODKOLEK (rovněž předkládáme kopii). V časovém horizontu týdne až 14 dnů se postupně začali ozývat i ostatní naši dodavatelé pečiva (kteří nepatří do skupin těchto společností) – tyto dodavatelé začali posílat vlastní návrhy na zvýšení cen pečiva dříve, než jsme uzavřeli jednání s výše uvedenými třemi dodavateli. Téměř všichni dodavatelé přitom argumentovali zvýšením ceny vstupních surovin (mouka aj.) a úpravami ve svých provozech v souvislosti se vstupem do EU. Lze říci, že všichni dodavatelé požadovali u srovnatelných položek sortimentu pečiva podobné částky, o něž se měla cena zvýšit*“.

4.7 Vzhledem ke snížení počtu významných soutěžitelů ze tří na dva, může v důsledku spojení jednak dojít ke zvýšení pravděpodobnosti koordinačních efektů mezi nimi, které by vedly ke zvýšení cenové hladiny výrobků s negativním dopadem na konečného spotřebitele.

Praxe z oblasti kartelových dohod ukazuje, že čím nižší počet soutěžitelů působí na trhu, tím větší je pravděpodobnost uzavření kartelové dohody²⁰. Výše uvedený příklad týkající se nepravomocného rozhodnutí ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona ukazuje na možnost jednání ve vzájemné shodě mezi třemi největšími společnostmi, které vedlo ke zvýšení cen řady pekařských výrobků. Jak již bylo uvedeno, ostatní menší výrobci se nastalé situaci rychle přizpůsobili. Jestliže k údajnému protisoutěžnímu jednání došlo mezi třemi největšími nezávislými subjekty na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba, snížení tohoto počtu ze tří na dva umocňuje riziko možného obdobného jednání.

5 Vyjádření účastníka řízení k obavám Úřadu z narušení hospodářské soutěže

Účastník řízení konstatuje, že pokud, jak vyvozuje Úřad, mají spojující se soutěžitelé na relevantním trhu čerstvého pečiva a chleba cca [20-30]% podíl a nejbližší konkurent má podíl cca [0-10] %, pak subjekt vzniklý spojením soutěžitelů nebude dosahovat dominantního postavení. Účastník řízení v této souvislosti poukazuje na ustanovení § 10 odst. 3 zákona, které uvádí, že pokud není prokázán opak, má se za to, že dominantní postavení nezaujímá soutěžitel, který dosahuje na trhu menší než 40% podíl.

Rovněž účastník řízení poukazuje na praxi EK a ESD, ze které dle účastníka řízení vyplývá, že za dominantního může být považován soutěžitel s 50 %, pokud se však tržní podíl

¹⁹ Úřad vydal rozhodnutí ve věci S 233/03, toto rozhodnutí však nenabýlo právní moci.

²⁰ Z empirických výzkumů vyplývá, že čím menší množství soutěžitelů působí na trhu, tím je větší pravděpodobnost, že protisoutěžní chování bude úspěšné, a tím větší bude pobídka k tomuto chování. Ceny a cenové změny stanovené dominantní firmou ostatní firmy přijmou a následují je. (Viz Investigating Competition Cases An FTC/DOJ Seminar, Vienna, Austria, 7.3.-9.3.1994).

pohybuje v rozmezí mezi 40 – 50 % platí, že soutěžitel s takovým tržním podílem může být považován za dominantního pouze v případě, že existují zvláštní okolnosti odůvodňující takový závěr. Pokud je účastníkovi známo, jak uvádí, tak EK posoudila za dominantní postavení v případě tržního podílu pod 40 % pouze v jednom případě, přičemž se jednalo o soutěžitele dosahující tržního podílu cca 39,7 %, zatímco jeho nejbližší konkurent pouze 5,5 %, tzn. cca 8x menší.

Účastník řízení argumentuje rovněž nízkou koncentrací trhu měřenou prostřednictvím tzv. Herfindahl-Hirschmanův indexu (dál jen „HHI“), přičemž dle účastníka řízení, který odkazuje na oznámení Komise o horizontálních fúzích, kdy EK nespátřuje obavy ze soutěžních dopadů na trh, kde HHI je menší než 1000. V daném případě spojení soutěžitelů pak dle účastníka řízení HHI je menší než 1000.

Dále účastník řízení poukazuje na další charakteristiky, které dle jeho názoru znemožňují vytvoření dominantního postavení spojujících se soutěžitelů: i) skutečnost, že nejbližší konkurent disponuje mnohonásobně větší hospodářskou a finanční silou, ii) existence značného množství konkurentů dodávajících výrobky vykazující vysoký stupeň zaměnitelnosti s výrobky spojujících se soutěžitelů, iii) neexistence podstatných bariér pro vstup nových soutěžitelů, a iv) značná tržní síla významných odběratelů.

Z výše uvedeného účastník řízení vyvozuje, že subjekt vzniklý po spojení soutěžitelů nebude mít dominantní postavení na žádném z relevantních trhů.

Obavu z podstatného narušení soutěže v důsledku vzniku vertikálně integrovaného subjektu účastník řízení rovněž nesdílí, je naopak přesvědčen, že takový jev není pro hospodářskou soutěž škodlivý. Mimoto vertikální integrace v České republice je dle účastníka řízení velmi rozšířeným jevem. Obavu Úřadu ze vzniku vertikálně integrovaného subjektu, který by mohl, jak Úřad uvedl již ve svém Oznámení o pokračování v řízení ze dne 23. dubna 2004, zásadním způsobem ovlivňovat celkovou obchodní politiku s pečivem na trhu, vidí účastník řízení nedůvodnou, neboť trh s pekařskými výrobky vykazuje natolik vysoký stupeň konkurence, že nově vzniklý subjekt rozhodně nebude mít možnost samostatně ovlivňovat obchodní politiku na tomto trhu.

Svoji argumentaci účastník řízení opírá zejména o předchozí rozhodovací praxi Úřadu, popřípadě Evropské komise, ale i vyvatitelné domněnky zakotvené v § 10 zákona, z nichž dovozuje, že soutěžitel dosahující tržního podílu menšího než 40 % na relevantním trhu nemůže zaujímat dominantní postavení vůbec, a pokud ano, tak jen ve výjimečných případech. Při tom, jak ze zákona, tak i z rozhodnutí Úřadu či Evropské komise vyplývá, že v případě prokázání opaku může dominantní postavení mít i soutěžitel s výrazně nižším tržním podílem než je zmiňovaných 40 %. Tuto skutečnost si patrně uvědomuje i sám účastník řízení a z tohoto důvodu se v průběhu správního řízení snažil prokázat, že celkový tržní podíl spojením vzniklého subjektu na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba, popř. jeho segmentů, je výrazně nižší než 25 %²¹. Za tím účelem navrhl při seznámení se s podkladem rozhodnutí a vyjádření se ke způsobu jeho zjištění dne 22. září 2004 doplnění spisového materiálu o stanovisko MZe, Podnikatelského svazu, popř. dalších soutěžitelů o informace, z nichž by Úřad mohl zjistit skutečnou velikost relevantních trhů. Předmětem nového dokazování Úřadu mělo být zjištění podílu producentů pekárenských a cukrářských výrobků zaměstnávající méně než 20 zaměstnanců na celkových dodávkách tohoto zboží na trh v České republice.

²¹ Viz Nařízení Rady ES č. 139/2004 o kontrole fúzí

Úřad bezodkladně požádal o informace MZe, z jehož vyjádření vyplývá faktická nemožnost zjištění přesného podílu malých výrobců pečiva, nicméně dle odhadů MZe tento podíl činí maximálně **8 % celkového obrátu** v oblasti pekárenských a cukrářských výrobků. Tento údaj je přitom **v zásadním rozporu s informacemi, které účastník řízení uváděl na výše zmiňovaném jednání** dne 22. září 2004, kdy výši podílu malých producentů pekárenských a cukrářských výrobků **odhadoval až na 40 %**. Přitom není vůbec zřejmé, jakých podílů by dosáhli takto malí producenti na jednotlivých relevantních trzích, neboť poskytnutý údaj se vztahuje k celkové výrobě pekárenských a cukrářských výrobků. Vzhledem k faktické nemožnosti tento podíl spolehlivě určit Úřad konstatuje, že za výchozí pro posouzení dopadů předmětného spojení nezbyvá než vzít údaje poskytnuté ČSÚ. Ostatně fakt, že producenti pekárenských a cukrářských výrobků zaměstnávající méně než 20 zaměstnanců nejsou pro spojující se soutěžitele relevantními konkurenty vyplývá i z výroku pana M. Paříka uvedeného Úřadem již výše na straně 16 tohoto rozhodnutí.

V návaznosti na zjištění Úřadu účastník řízení při opakovaném vyjádření se k podkladu rozhodnutí dne 29. září 2004 předložil Úřadu vyjádření Podnikatelského svazu, který odhaduje, že ze skutečně činných pekáren na trhu představují pekárny s počtem zaměstnanců nižším než 20 **nejméně 40 % všech soutěžitelů působících na trhu**.

Úřad se domnívá, že údaj o podílu soutěžitelů zaměstnávajících méně jak 20 zaměstnanců z celkového počtu producentů pekárenských a cukrářských výrobků je pro určení jejich podílu na celkových dodávkách na dotčené relevantní trhy o ničem nevypovídající. Nehledě k tomu se nadále jedná o pouhý, byť kvalifikovaný, na subjektivních pocitech založený, odhad, který nemůže obstát v porovnání s údaji poskytnutými ČSÚ.

Pro svoji argumentaci účastník řízení použil rovněž HHI vypovídající o koncentraci na příslušném relevantním trhu s tím, že pokud podle Pravidel posuzování horizontálních spojení vydaných Evropskou komisí hodnota HHI na daném relevantním trhu nepřevyšuje hodnotu 1000, je nepravděpodobné, že by Evropská komise identifikovala obavy z narušení soutěžního prostředí. **K tomu Úřad uvádí, že i toto pravidlo připouští určité výjimky a i v článku 21 Pravidel posuzování horizontálních spojení je uvedeno, že údaje o hodnotě HHI nezakládají jednoznačný předpoklad o existenci či neexistenci možného narušení soutěže v důsledku spojení soutěžitelů.**

Při svém tvrzení o tom, že spojením vzniklý subjekt není v pozici dominantního soutěžitele, vychází účastník řízení i z některých charakteristik relevantních trhů. S argumenty o tom, že i) nejbližší konkurent disponuje mnohonásobně větší hospodářskou a finanční silou, ii) existuje značné množství konkurentů dodávajících výrobky vykazující vysoký stupeň zaměnitelnosti s výrobky spojujících se soutěžitelů a iii) neexistují podstatné bariéry pro vstup nových soutěžitelů se Úřad vypořádal již v předcházející části rozhodnutí. Pokud jde o námitku spočívající v existenci značné tržní síly významných odběratelů, kterými měl účastník řízení na mysli obchodní řetězce, lze uvést následující. Úřad si je samozřejmě vědom faktu, že nadnárodní obchodní řetězce disponují značnou tržní a zejména hospodářskou silou, nicméně je nutno brát v úvahu, vůči komu a s jakým výsledkem jsou tyto obchodní řetězce schopny svoji tržní sílu uplatňovat. Je nepochybné, že například regionální výrobce pečiva je v podstatě nucen akceptovat obchodní podmínky stanovené takto významnými odběrateli. Spojující se soutěžitelé jsou však v poněkud odlišném postavení, neboť prakticky jako jediní soutěžitelé na trhu jsou schopni dodávat své výrobky do téhož řetězce prakticky na celém území České republiky. Tato ojedinělá schopnost je výhodná i pro samotné obchodní řetězce, o čemž svědčí vysoký podíl dodávek spojujících se soutěžitelů do jednotlivých obchodních řetězců, jak vyplývá z předchozích částí rozhodnutí. Pro některé obchodní řetězce je tato skutečnost natolik důležitá, že pro ně jsou spojující se soutěžitelé nepostradatelnými

obchodními partnery, zejména v situaci, kdy dotčenými relevantními trhy jsou trhy s nezbytným zbožím.

V důsledku výše uvedeného je **vyšší hospodářská a finanční síla nadnárodních obchodních řetězců vůči spojujícím se soutěžitelům vyvážena.**

K otázce vertikální integrace v důsledku posuzovaného spojení se Úřad vyjadřuje již v předchozích částech rozhodnutí, nicméně lze uvést, že subjekt vzniklý spojením bude vertikálně integrován jako žádný z jeho konkurentů, přičemž významným aspektem je ta skutečnost, že prakticky jako jediný bude v oblasti dodávek mouky pro pekařské účely nadále samostatný, navíc část nezávislých soutěžitelů bude závislá na jeho dodávkách této suroviny pro pekařskou výrobu.

6 Zhodnocení závazků navržených účastníkem řízení

Úřad svým dopisem č.j. S 31/04-3083/04 ze dne 9.9. 2004 nařídil ústní jednání za účelem projednání a konkretizace možných závazků účastníka řízení ve prospěch zachování účinné soutěže ve smyslu § 17 odst. 3 zákona.

Na základě uvedeného ústního jednání v podání účastníka řízení ze dne 15. září 2004, účastník řízení uvedl, že je ochoten za účelem odstranění obav Úřadu takové závazky přijmout. Uvedené závazky účastník řízení doplnil na výzvu Úřadu ze dne 16.9. 2004, a to podáním ze dne 17.9. 2004. Tyto své závazky rovněž účastník řízení dne 22.9. 2004 rozšířil a později podáním ze dne 23.9. 2004 doplnil.

6.1 Účastníkem řízení předložené závazky

1. Účastník řízení se zavazuje zajistit zdržení se plánované investice do modernizace pekárenské a mlynářské výroby nejméně ve dvou z následujících areálů pro pekařskou a popřípadě mlynářskou výrobu, a to areálu společnosti ODKOLEK v Praze-Vysočanech, areálu společnosti DELTA PEKÁRNÝ a.s. v Mladé Boleslavi nebo areálu společnosti DELTA PEKÁRNÝ a.s. ve Valašském Meziříčí, a do jednoho roku ode dne právní moci rozhodnutí zajistit převedení těchto dvou areálů.
2. Účastník řízení se zavazuje zajistit zdržení se plánované investice do modernizace areálu pro mlynářskou výrobu společnosti DELTA MLÝNY v Čejči a do jednoho roku od právní moci zajistit převedení tohoto areálu.
3. Účastník řízení se zavazuje zajistit do jednoho roku od právní moci rozhodnutí převod části podniku, popřípadě jednotlivých majetkových hodnot nebo jejich souboru, tvořících provozovnu společnosti UNIMILLS a.s. v Kralupech nad Vltavou.
4. Účastník řízení se zavazuje zajistit do jednoho roku od právní moci rozhodnutí převod podniku nebo části podniku, popřípadě jednotlivých majetkových hodnot nebo jejich souboru, tvořících průmyslovou pekárnu společnosti Pekárna Žatec, a.s. nebo zajistit převedení majoritního akciového podílu ve společnosti Pekárna Žatec, a.s.
5. Předmět převodu uvedený v bodech 1 až 4 se účastník řízení zavazuje převést na takové nabyvatele, kteří jsou na stranách spojení vlastnický, finančně a personálně nezávislý.
6. Účastník řízení se zavazuje po dobu pěti let od právní moci rozhodnutí zajistit, aby společnost ODKOLEK a společnost DELTA PEKÁRNÝ a.s. zůstaly samostatnými právními subjekty, tedy aby nedošlo k jejich přeměně sloučením nebo splynutím, a dále zajistit, aby se nestaly vůči sobě osobami ovládacími.

7. Účastník řízení se zavazuje po dobu pěti let od právní moci rozhodnutí zajistit, aby společnost ODKOLEK zachovala a používala při svém podnikání ochrannou známku „ODKOLEK“ a označovala jí své výrobky a aby společnost DELTA PEKÁRNY a.s. zachovala a používala při svém podnikání ochrannou známku „DELTA Pekárny“ a označovala jí své výrobky.
8. Účastník řízení se zavazuje po dobu pěti let od právní moci rozhodnutí zajistit zachování paralelní nabídky dodávek standardního sortimentu pekařských výrobků dodávaných účastníkem řízení a jím kontrolovanými společnostmi, na straně jedné, a společností DELTA PEKÁRNY a.s. a jí kontrolovanými společnostmi, na straně druhé, za obvyklých obchodních podmínek.
9. Účastník řízení se zavazuje doložit Úřadu nejpozději do jednoho měsíce od uplynutí lhůt stanovených v bodech 1 až 4 splnění jednotlivých závazků uvedených v bodech 1 až 5.
10. Účastník řízení se zavazuje po dobu trvání závazků uvedených v bodech 6 až 8 každoročně k 31. lednu následujícího roku zasílat Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zprávu o plnění těchto závazků.

6.2 Zhodnocení účastníkem řízení předložených závazků

Úřad účastníky řízení navržené závazky posoudil jednak z pohledu, zda jsou způsobilé odstranit obavy Úřadu z podstatného narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích, jednak z toho hlediska, zda jsou tyto závazky (v navrženém znění) ze strany Úřadu do budoucna kontrolovatelné.

V první řadě považuje Úřad za vhodné pozastavit se nad skutečností, že účastník řízení, byť od 26. dubna 2004²² věděl o obavách Úřadu z podstatného narušení hospodářské soutěže v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů, za **celou dobu správního řízení neprojevil jakoukoli aktivitu směrem k možnosti přijetí závazků odstraňujících obavy Úřadu**. Učinil tak až na základě aktivity Úřadu, který vědom si závažnosti předmětného spojení, jej k tomu v podstatě vyzval.

Stejně tak je s podivem, že účastník řízení, ačkoli je neustále přesvědčen o tom, **že předmětné spojení soutěžitelů nemůže vést k podstatnému narušení hospodářské soutěže, v konečné fázi se k přijetí výše uvedených omezení zavázal.**

Většina účastníkem řízení nabízených závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže však nemohla eliminovat pochybnosti o jejich účelovosti.. Jestliže je Úřadu nabízen závazek „**zdržet se plánované investice do modernizace pekárenské a mlýnské výroby**“ v areálu pekárny Mladá Boleslav a do 1 roku od právní moci rozhodnutí převést tento areál na nezávislého nabyvatele, přičemž z oficiálního časopisu společnosti DELTA uveřejněného na internetu vyplývá²³, že pekárna v Mladé Boleslavi bude uzavřena v říjnu 2003, protože cit.: „...*nenabízí možnost modernizace...*“ a cit.: „...*navíc z technických důvodů tam nelze investovat tak, aby pekárna odpovídala stoprocentně normám Evropské unie...*“, pak je obtížné přesvědčit, že odprodejem pekárny v Mladé Boleslavi poklesne spojením vzniklému subjektu tržní podíl na příslušném relevantním trhu (viz příloha č. 11 spisu).

Rovněž závazek „**zdržet se plánované investice v areálu společnosti ODKOLEK ve Vysočanech**“ a jeho odprodej do 1 roku nezávislému nabyvateli, lze při celkovém posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž těžko pochopit, jestliže na oficiálních internetových stránkách společnosti ODKOLEK je uvedeno cit.: „...*poslední změnou, která*

²² kdy převzal „Oznámení o pokračování v řízení“ Úřadu ze dne 23. dubna 2004

²³ časopis zaměstnanců skupiny DELTA č. 2/03, str. č. 2 článek „Stop v Mladé Boleslavi“

uzavírá další kapitolu historie společnosti ODKOLEK je **ukončení výroby ve více než stoletém areálu ve Vysočanech. Postupně došlo k zastavení výroby a ta byla přesunuta do nově zakoupené pekárny v Brandýse nad Labem, která svou polohou nedaleko Prahy plnohodnotně nahrazuje vysočanský areál a navíc poskytuje dostatek prostoru pro další rozšíření a modernizaci závodu...**“²⁴. Dále pak z uvedených internetových stránek vyplývá, že pekárna v Brandýse nad Labem cit.: „...byla koupena společností ODKOLEK v listopadu 2003 s důležitým posláním plně nahradit pomalu opuštěný nevyhovující historický areál ve Vysočanech. Veškerá výroba a zázemí byly převedeny především právě do Brandýsa. Pekárna v Brandýse nad Labem je strategicky důležitou provozovnou společnosti ODKOLEK, a to zejména z důvodů svého umístění – **pekárna zajišťuje distribuci regionu Praha a střední Čechy...**“.

Pokud tedy pekárna v Brandýse nad Labem převzala výrobu z Vysočan a zajišťuje distribuci regionu Praha a střední Čechy a účastník řízení přesto zvažuje investice do sto let starého areálu ve Vysočanech, nabízí se otázka, proč by to účastník řízení měl dělat. Jedním z možných důvodů je modernizace objektu a jeho následný odprodej se ziskem, tím dalším pak jeho ponechání. Přitom, pokud by byly investice použity pro modernizaci mimo pekařskou a mlynářskou výrobu pak Úřadu předložený závazek má prakticky nulový účinek, neboť za současného převedení výroby z Vysočan do Brandýsa nad Labem by se výrobní kapacita v dané lokalitě nezměnila. Úřad však posuzuje stávající situaci a anticipuje vývoj tržních struktur do budoucna a činí opatření minimalizující negativní dopad z koncentrace na hospodářskou soutěž. V této souvislosti je možno konstatovat, že nabídka závazků spočívajících ve „zdržení se plánovaných investic“ do odstavených tří pekáren a jednoho mlýnu, z nichž **minimálně u jedné z pekáren je prokazatelné, že do její modernizace z technických důvodů investovat nelze**²⁴, je velmi nestandardní a nemůže vést k rozptýlení obav Úřadu z podstatného narušení hospodářské soutěže v důsledku uskutečnění předemtného spojení soutěžitelů.

Obecně lze navíc konstatovat, že smyslem strukturálních závazků či podmínek ukládaných Úřadem, ale i dalšími soutěžními úřady, včetně Evropské komise, je jednak snížení výrobních kapacit spojením vzniklého subjektu, ale současně zajištění dalšího provozování převáděných aktiv zejména konkurenty spojujících se soutěžitelů tak, aby nedošlo ke snížení nabízeného množství produktů na dotčených relevantních trzích. V případě závazků navrhovanými účastníky řízení v bodech 1 a 2 (viz část 4.8.1 rozhodnutí) se však jedná o převod prázdných areálů, v nichž by musel nabyvatel, v případě že by tam chtěl provozovat pekárnu, resp. mlýn, nejdříve vynaložit poměrně vysoké finanční prostředky jak na koupi takového areálu, tak i příslušné výrobní technologie. Mimoto z navrhovaných závazků vůbec **nevyplyvá, že by měly být uvedené areály převedeny na potenciální zájemce o provozování pekárenské, resp. mlynářské výroby v těchto areálech**. Tuto skutečnost lze dovést mimo jiné ze znění uvedených závazků, kdy se účastník řízení, na rozdíl od běžné praxe Úřadu, nezavázal převést předmět převodu na takového nabyvatele, který by měl předpoklady k udržení a rozvoji předmětu převodu. Takovým nabyvatel bývá ve většině případů konkurent spojujících se soutěžitelů.

Vzhledem k tomu, že závazky navržené účastníkem řízení v bodech 1 a 2 (viz část 4.8.1 rozhodnutí) považuje Úřad, vzhledem k výše uvedenému, za **účelové**, závazky číslo 3 a 4 (viz část 4.8.1 rozhodnutí) spočívající v převodu fungující pekárny a mlýna nejsou samy o sobě schopny dostatečným způsobem odstranit Úřadem identifikované obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže. Pokud jde o závazek odprodeje pekárny v Žatci, tak Úřad konstatuje, že oblast zásobovaná pekařským zbožím vyrobeným v této pekárně lze nahradit

²⁴ Přitom z některých z těchto provozoven už bylo demontováno výrobní zařízení.

dodávkami z pekáren spojujících se soutěžitelů umístěných v Kladně a především v Chomutově, což umožní rovněž nevyužitá kapacita v těchto dvou provozovnách. Díky tomuto nahrazení nebude nucen spojením vzniklý subjekt vypovědět smlouvy o dodávkách pro odběratele v okolí města Žatec, což by mohlo ztížit úspěšný vstup nabyvatele pekárny v Žatci, jakožto nového výrobce v tomto městě, na trh.

Co se týče závazku číslo 3 o převodu mlýnského provozu, z údajů poskytnutých účastníkem řízení vyplývá, že předmětný mlýn produkuje **pouze necelá [0-10] procenta mouky pro pekařské účely**, sloužící spojujícím se soutěžitelům, ale i dalším výrobcům jako výchozí surovina pro výrobu pekárenských výrobků, z celkového ročního prodeje této suroviny v České republice. Spojením vzniklý subjekt tak bude z pohledu dodávek této mouky nadále plně soběstačným a ani případným převodem by nedošlo k odstranění závislosti některých producentů pekárenských výrobků na dodávkách mouky pro pekařské účely od spojením vzniklého subjektu.

Dále účastník řízení navrhl mimo jiné několik závazků směřujících k určitému chování. Především šlo o zachování tzv. intra-brand competition, neboli pokračující soupeření značek a produktů vyráběných spojujícími se soutěžiteli i v rámci spojením vzniklého subjektu. Konkrétně se jednalo o zachování právní samostatnosti spojujících se soutěžitelů, zachování stávajících značek produktů vyráběných spojujícími se soutěžiteli a šíře jejich sortimentu.

K tomu Úřad uvádí, že navrhované behaviorální závazky nejsou schopny bez účinných strukturálních omezení odstranit jeho obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže.

Ze shora uvedených důvodů Úřad považuje účastníkem řízení navržené jednotlivé závazky, ale i jejich soubor, v posuzovaném případě spojení soutěžitelů za nedostatečné pro zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, a proto rozhodl o tom, že jejich přijetím povolení daného spojení nepodmíní.

7 Celkové zhodnocení dopadů uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů

Z výsledků šetření a zhodnocení závěrů vlastních analýz Úřadu vyplynulo, že spojením vzniklý subjekt bude disponovat vysokou tržní silou. Tato tržní síla je dána:

- nárůstem tržních podílů spojujících se subjektů na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba,
- velkým odstupem tržních podílů nejbližších konkurentů na tomto relevantním trhu,
- hospodářskou a finanční silou spojením vzniklého subjektu,
- schopností komplexně zásobovat své odběratele, zejména obchodní řetězce, které tvoří podstatnou část odběrů pekárenských výrobků od spojujících se soutěžitelů,
- rozšířením výrobového portfolia spojením vzniklého subjektu na takovou úroveň, která bude zahrnovat všechny produktové segmenty v oblasti pekárenských a cukrářských produktů, přičemž toto výrobové portfolio bude širší než výrobové portfolio kteréhokoli jiného subjektu činného v této oblasti,
- kontrolou významné části surovinové základny pro pekárenskou, cukrářskou a těstovinářskou výrobu, kterou rovněž dodává svým konkurentům.

Spojením vzniklý subjekt bude rovněž moci, vzhledem ke své finanční síle, investovat do rozvoje výrobní základny a přenášet svou hospodářskou a finanční sílu i na jiné trhy či segmenty trhu, např. na trh čerstvého cukrářského pečiva, trvanlivého sladkého pečiva,

na trh trvanlivého ostatního pečiva či na segment mraženého pečiva pro rychlé občerstvení, a zvyšovat svou výrobní kapacitu a snižovat tak výrobové náklady z titulu úspor z rozsahu.

Úřad rovněž zhodnotil překážky vstupu nových soutěžitelů na vymezené relevantní trhy a význam výzkumu a vývoje. V důsledku výsledné tržní síly, plynoucí ze souboru výše uvedených jednotlivých faktorů a vazeb mezi nimi, získá spojením vzniklý subjekt takové postavení v oblasti pekařského a cukrářského pečiva, tvořené jednotlivými, v tomto rozhodnutí vymezenými, relevantními trhy, a to zejména na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba, které bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Toto postavení by mohlo vést k negativním důsledkům pro hospodářskou soutěž, zejména pro střední a malé výrobce pekařského a cukrářského pečiva, kteří jsou ve vztahu ke spojením vzniklému subjektu v pozici konkurenta (na stejném relevantním trhu), nebo v pozici odběratele zejména výchozí suroviny nezbytné pro výrobu pekařského a cukrářského pečiva, či v pozici subdodavatele pekařského a cukrářského pečiva pro spojující se soutěžitele (v rámci kooperačních vazeb). Rovněž nelze opomenout, že spojující se soutěžitelé vlastní kapitálovou účast ve společnosti působící v oblasti vývoje, výroby a montáže technologických zařízení pro potravinářský průmysl.

Negativní dopady spojením tak Úřad zejména spatřuje v následujících skutečnostech:

- posuzovaným spojením dojde k **propojení dvou nejvýznamnějších subjektů** na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba, s tím, že **velikost tržního podílu spojením vzniklého subjektu bude přibližně třikrát převyšovat tržní podíl nejbližšího konkurenta**. Další soutěžitelé dosahují výrazně nižších podílů, resp. naprosto neporovnatelného postavení, neboť jde o velké množství malých a středních producentů. S ohledem na výše uvedené rozdílné postavení jednotlivých soutěžitelů na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba existují významné obavy z podstatného snížení konkurenčního prostředí na tomto trhu v důsledku posuzovaného spojením soutěžitelů ([20-30] %, [0-10] %, [0-10] %, [0-10] %, [0-10] %).
- existence **velkého odstupeu mezi tržním podílem největšího výrobce mlýnských výrobků** patřícího do spojením vzniklého subjektu a **tržním podílem nejbližšího konkurenta** ([20-30] %, [10-20] %, [0-10] %, [0-10] %),
- horizontálním propojením dvou nejvýznamnějších subjektů v oblasti pekárenských výrobků, z nichž jeden **je navíc vertikálně integrován na produkci mlýnských výrobků, kde je nejvýznamnějším subjektem**, a který rovněž **zásobuje mlýnskými výrobky část svých konkurentů**, dojde po spojení k dalšímu posílení postavení spojením vzniklého subjektu v oblasti pekárenských výrobků. V konečném důsledku by tento subjekt mohl zásadním způsobem ovlivňovat celkovou obchodní politiku v oblasti pekárenských výrobků. Největší výrobce mlýnských výrobků patřící nově vzniklému subjektu dodává [40-60] % **své produkce** (mouky pro pekařské účely) konkurentům spojujících se společností,
- posuzovaným spojením soutěžitelů dojde ke vzniku subjektu **disponujícího nesrovnatelně větší hospodářskou a finanční silou s kapitálovou účastí významných zahraničních společností, působících v oblasti pekárenství**,
- posuzovaným spojením soutěžitelů vznikne subjekt **disponující sítí pekáren rovnoměrně rozmístěnou po celém území České republiky**, která mu umožní **komplexně a trvale zásobovat všechny významné odběratele, zejména obchodní řetězce**, a vytvořit si tak **lepší vyjednávací pozice** oproti ostatním na trhu působícím soutěžitelům. Uvedená skutečnost pak dále umožní spojením vzniklému subjektu přenášet tržní sílu mezi jednotlivými regiony, a tím i eliminovat současnou či potenciální

konkurenci, působící pouze v rámci jednotlivých regionů. V současné době dosahuje tržní podíl 10 největších obchodních řetězců na rychloobrátkovém zboží 53%. Některé obchodní řetězce jsou spojovacími se subjekty zásobovány, např. cca **100 % (Lídl), 90% (Makro, Delvita), 80 % (Tesco, Albert), 70 % (Hypernova)**,

- posuzovaným spojením soutěžitelů vznikne subjekt s **širokým výrobním portfoliem** zahrnujícím **většinu pekárenských a mlýnských výrobků**, těstovin a potravinářských polotovarů, což povede k významnému posílení jeho portfoliové síly jakožto **konkurenční výhody** oproti jiným soutěžitelům spočívající v možnosti dosažení lepších vyjednávacích podmínek, množstevních slev, popřípadě možnosti vázaných prodejů,
- posuzované spojení umožní **snadnější realizaci záměru o vybudování vlastní prodejní sítě**, a to zejména vzhledem k rozšíření a posílení výrobní sítě a logistického systému pro jejich zásobování u spojením vzniklého subjektu, tato skutečnost vytvoří další významné výhody nově vzniklého subjektu ve vztahu k ostatním konkurentům a posílí jejich vertikální integraci,
- předmětným spojením dojde k posílení obchodních značek spojujících se soutěžitelů, zejména v segmentu baleného čerstvého a trvanlivého pečiva (např. bučky, vánočky a toastové chleby),
- spojením vzniklý subjekt **zásobuje pekárenskými výrobky až 10 tisíc obchodních míst**, což v případě rozhodnutí spojením vzniklého subjektu o navýšení cenové hladiny pekárenských výrobků se okamžitě projeví na mimořádně velkém množství spotřebitelů,
- v současné době jsou **výrobní kapacity** společnosti DELTA umístěné v Brně, Kladně, Plzni a Nymburku využívány na [...] % až [...] %, zatímco všechny ostatní výrobní závody společnosti DELTA **mají rezervy**²⁵, a
- spojením dojde ke snížení počtu významných soutěžitelů působících v oblasti pekárenských výrobků, což by mohlo vést k snadnější realizaci protisoutěžních praktik.

Skutečnosti, na jejichž základě Úřad dovozuje výše uvedené obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích, stejně jako jednotlivé obavy, byly účastníkům řízení sděleny v Oznámení Úřadu o pokračování ve správním řízení ze dne 23. dubna 2004. Uvedené obavy byly rovněž předmětem ústního jednání Úřadu s účastníky řízení, které se konalo dne 14. září 2004.

8 Právní posouzení

Podstatou posuzovaného spojení soutěžitelů je nabytí kontroly nad společností DELTA ze strany společnosti BAKERIES. K předmětné transakci má dojít tak, že společnost BAKERIES nabude akcie představující 50,61% podíl na základním kapitálu společnosti DELTA, a tím i možnost tuto společnost přímo kontrolovat ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

Novela zákona účinná od 2. června 2004 mimo jiné přinesla změnu obratových kritérií pro posouzení otázky, zda dané spojení podléhá povolení Úřadu či nikoli.

Pro posouzení obratových kritérií v případech spojení notifikovaných v době před 2. červnem 2004 a ukončených po tomto datu je přítom zásadní skutečnost, že podle Čl. III odst. 2 novely Úřad v řízení podle Hlavy IV zákona (tj. o povolení spojení) zahájeném před nabytím účinnosti novely posoudí, zda spojení podléhá povolení podle této novely.

²⁵ časopis zaměstnanců skupiny DELTA č. 2/03, str. č. 6 článek „Zdravý selský rozum a soudnost“

Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 mil. Kč, je podmínka ustanovení § 13 písm. a) novelizovaného zákona splněna a navrhované spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu.

Úřad v průběhu správního řízení zkoumal, zda spojení bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu. Na základě analýzy relevantních trhů a pravděpodobných dopadů spojení na ně Úřad zjistil, že uskutečněním spojení dojde ke vzniku dominantního postavení spojením vzniklého subjektu, které by vedlo k podstatnému narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba. Toto dominantní postavení by bylo dáno zejména nárůstem tržních podílů spojujících se subjektů na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba²⁶, velkým odstupem tržních podílů nejbližších konkurentů na tomto relevantním trhu, hospodářskou a finanční silou spojením vzniklého subjektu, schopností komplexně zásobovat své odběratele, zejména obchodní řetězce, které tvoří podstatnou část odběrů pekárenských výrobků od spojujících se soutěžitelů, rozšířením výrobkového portfolia spojením vzniklého subjektu na takovou úroveň, která bude zahrnovat všechny produktové segmenty v oblasti pekárenských a cukrářských produktů, přičemž toto výrobkové portfolio bude širší než výrobkové portfolio kteréhokoli jiného subjektu činného v této oblasti, jakož i kontrolou významné části surovinové základny pro pekárenskou, cukrářskou a těstovinářskou výrobu, kterou rovněž dodává svým konkurentům.

Účastník správního řízení v jeho průběhu přijal závazky ve prospěch zachování účinné soutěže uvedené v části rozhodnutí 4.8, jimiž Úřad mohl podmínit svoje povolení posuzovaného spojení. Vzhledem k tomu, že Úřad tyto závazky shledal nedostatečnými pro odstranění identifikovaných obav z podstatného narušení hospodářské soutěže, rozhodl v souladu s ustanovením § 17 odst. 2 zákona a návrh na povolení předmětného spojení, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu čerstvého běžného pečiva a chleba zamítl.

²⁶ V této souvislosti Úřad uvádí, že Federal Trade Commission v USA nepovolil spojení společností Beech-Nut Nutrition Corp. (10% tržní podíl v roce 2003) – druhý největší soutěžitel na trhu - a H.J. Heinz Co. (7% tržní podíl v roce 2003) – třetí největší soutěžitel na trhu dětské výživy. Rovněž v případě COMP/M. 1684 Carrefour/Promodes Evropská komise zjistila existenci dominantního postavení při společném tržním podílu spojujících se soutěžitelů ve výši 27 % a spojení bylo povoleno pouze z důvodu, že společnost Carrefour odprodala svůj podíl v konkurenčním obchodním řetězci Cora nezávislým nabyvatelům. Rovněž ředitel Merger Task Force Evropské komise, pan Götz Drauz uvádí v článku „Recent Developments in the Assessment of Dominance“, publikovaný v EC Merger Control: Ten Years on, následující úvahu cit.: „*Myslím, že se nemůžeme upnout na statický výklad precedenčního práva, jako by bylo vytesáno do kamene. Jen proto, že nastaly situace, kdy jsme v minulosti akceptovali společné postavení (podíl) na trhu dosahující 50 %, není zaručeno, že taková operace bude nezbytně schválena (i) dnes.*“

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Pavel Dejl, LL.M., advokát
Kocián Šolc Balaščík
Jindřišská 34
110 00 Praha 1